

BØRNETEATER

NUMMER 96 • MARTS 1996

avisen

Dans for små fødder

Danseteater for børn har i sin nye udgave eksisteret i seks-syv år. Men er det allerede en uddøende genre? Side 8-9

Kamp om etikken

BTS' etik-seminar - med udgangspunkt i den aktuelle debat om Vandrefalken - fik mange ord med på vejen. Side 6-7

En snak med formanden

Teaterrådets formand, Litten Hansen, har netop været med til at give 300 afslag på støtte, og hun vil også gerne have alle ikke-refusionsberettigede børneteatre ud af Den Røde Brochure.

Interview side 4-5

Festival 96

- teater for børn og unge - afvikles i år i Hvidovre fra 14.-21. april.

Afsluttende med det store weekend-arrangement, hvor omkring 70 teatre vil spille over 100 forskellige forestillinger. Der er gratis adgang til festivalens i alt mere end 400 opførelser. Der er osse arrangør-konference, vietnamesisk vandteater og meget mere.

Hvor, hvad, hvordan og hvornår - side 11-15

FESTIVAL 96-PLAKAT AF CHRISTIAN HANSEN

Lense i klummeform

Børneteateravisen har fra og med dette nummer fået sin egen faste klummeskriver, hvis første udspil kan studeres nærmere på side 3. Bjørn Lense-Møller

turde være de fleste teaterinteresserede bekendt som en energisk formand for Teaterrådet gennem

Foto: Kurt Johansen

flere perioder og i sit mangeårige virke i Danmarks Radio, hvor han har været chef for TV-Teatret og TV Kulturafdelingen samt senest redaktør af Radioteatret.

Lense-Møller er mag. art. i litteratur, men har også læst religionsvidenskab og teaterhistorie på universitetsniveau. Som barn optrådte han med jævne mellemrum som skuespiller, og han har også huseret på Studenterscenen, som han har været formand for.

Teatercentrum skal have ny leder

Michael Ramløse stopper som sekretariatsleder på

Foto: Kurt Johansen

Teatercentrum med årets udgang. Stillingen slås op 1. juni 1996 med ansøgningsfrist 1. august. Michael Ramløse, der også er en flittig dramatiker, oversætter og komponist - og p.t. generalsekretær for International ASSITEJ - har været leder på Teatercentrum siden 1987.

Årets Festivalplakat

Forsiden af dette nummer prydes af plakaten til årets børne- og ungdomsteater-

festival, lavet af Hvidovre-kunsteren Christian Hansen. Det er kotume, at opgaven med festivalplakaten går til en lokal kunstner i årets festivalområde. Christian Hansen har haft flere udsmykningsopgaver for Hvidovre kommune, bl.a. på biblioteker og i Avedøre Stationsby, ligesom han også har lavet postkort og vignetter til kommunalt brug. Han har i perioder via fritidsundervisning indført kommunens børn i den ædle tegnekunst.

Teater og terapi

»Der må skrives mere teater, for psykosenerne forstås ikke med intellektet alene«. Signeret Knud Goll, speciallæge i psykiatri, i Information 23.12.95 - og med særlig henvisning til Theater La Balances forestilling »Galefyrsten«.

Fast logo

Kunsteren Bo Bendixen stod for sidste års plakat ved festivalen på Djursland, og hans leg med teatermasker vakte en sådan begejstring hos UBOT/Teatercentrum, at en let ændret udgave nu er blevet til fast logo for såvel festival som Teatercentrum.

Nye medlemmer i FAST

Foreningen Af Små Teatre (FAST) sagde på sin generalforsamling i november goddag til seks nye medlemmer: Odense Internationale Musikteater, Odsherred Teatercenter, Thy Teater, Holbæk Egnsteater, Cantabile 2 og Bellevue. Desuden vedtog FAST - som tidligere Børneteater-sammenslutningen (BTS) har gjort det - at give grønt lys for reduceret kontingent for dobbeltorganiserede teatre.

Teaterlovsrevisionen endte med et knæfald for Kommunernes Landsforening, men nu har egnsteatrene dog fået nye og bedre rammer for deres virke

Kommunekasserne og 14-dagsteatrene blev formentlig de største vindere, da kulturministerens teaterlovsrevision var til en uddramatisk 3. behandling den 22. februar - med et par dages forsinkelse på grund af Kong Vinters rasen, der forhindrede de folkevalgte i at nå frem til det høje ting.

Kommunernes Landsforening fik deres mærkesager igennem i den endelige betænkning. Således blev minimumsgrænsen for et kommunalt støttet egnsteater sat ned fra de oprindelige 2,2 mio. kr. til 1,9 mio. kr. - ligesom det blev vedtaget, at huslejen kan indgå i støtten med op til 15 procent af det samlede beløb.

Lov uden mange lovord

Af Carsten Jensen

Desuden blev de oprindelige 4-årige aftaler ændret til minimum 3 år.

Med den lavere minimumsstøtte og de 15 procents huslejetilskud er de oprindelige 2,2 mio. kr. - som teatrenes organisationer og Teaterrådet i forvejen fandt for lavt - reelt endt på omkring 1,6 mio. kr. Til gengæld kan egnsteatrene glæde sig over en fast refusionsprocent på 50 fremover, ligesom maksimumbeløbet blev hævet til 6 mio. kroner. Det sidste har

dog foreløbig mest interesse for landets »dyreste« egnsteater, Svalegangen i Århus, men flere kan tænkes at nærme sig loftet i de kommende år.

Der har endnu ikke været udmeldinger om, hvorvidt nogle af landets egnsteaterkommuner ikke kan eller vil finde de 1,9 mio. kr. til deres lokale teater, der automatisk medfører, at staten refunderer halvdelen af støtten. Alternativet kan meget vel være lukninger, men Teater-

rådet, der med lovændringen har fået en form for kvalitativ tilsynspligt, vil selvfølgelig følge udviklingen nøje.

Udsalg af storbyteatre?

Teaterlovsrevisionen fastsætter ikke en minimumsgrænse for refusionstøttede små storbyteatre i de fire landsdelsscenebyer, men det fremtidige statslige »bloktilskud« bliver dog beregnet ud fra 1996-niveauet i stedet for 95-ditto, hvilket giver omkring 1,7 mio. kr. mere til uddeling. Til gengæld er der altså lukket fuldstændig op for nye såkaldte 14-dagsteatre i de fire byer - det er helt op til den enkelte kommune at fordele sin støtte. Mens Odense allerede har udmeldt sin opprioritering af byens børneteatre, Århus ligeledes forventes at tage sig kærligt af sine, og Aalborg formodes at sikre Jako-Bole bedre økonomiske vilkår, ser det mere kaotisk ud i København. Her er mange om fadet, og kommunen, i skikkelse af kulturborgmester Jens Johansen, har endnu ikke spillet klart ud.

Kampen for refusion

Teaterrådet afholdt 24.-25. februar sin 4. præsenteringsweekend for refusionsøgende teatre, der ikke opfylder de formelle krav omkring uddannelse eller indtjening.

Otte teatre stillede op denne sneklædte weekend i Hvidovre: Teremok Dukketeater med »Min Fødselsdagsslagkage«, Mølleteatret med »Tag med til drømmeland«, Kaprioltatret med »Hr. Oliver og Mr. Twist«, TeaterTasken med »Teddybjørnen spurgte - hvorfor er jeg til?«, Mariposa Teatret med »Pedro og Kaptajnen«, Delfi med »Panama, mit drømmeland«, Teatret Kurt med »Lykken er en lystig laban« og Theatret Thalías Tjenere med »Te til en«.

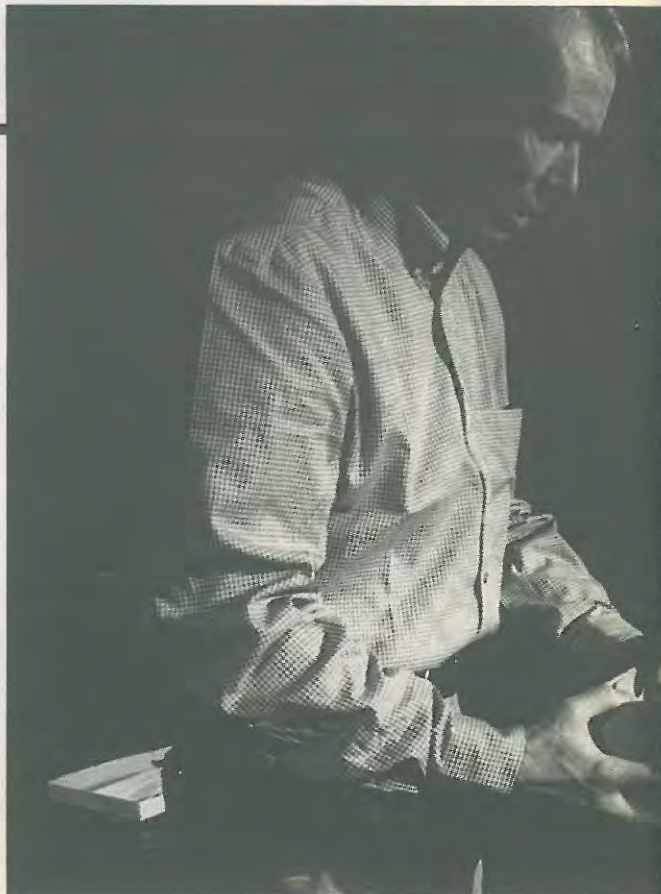
Teaterrådet besluttede efterfølgende, at kun Mariposa Teatret - som også har fået refusionsstemplet to gange tidligere - skulle lukkes ind i varmen. Resten har pr. brev fået afslag med en kort begrundelse vedhæftet.

Fair Play spiller videre

De forbedrede rammer for egnsteatrene, som teaterlovsrevisionen afstikker, får ikke den helt store betydning for Teatergruppen Fair Play fra Holbæk, der mister sin egnsteaterstatus med udgangen af dette år. Og selvom det også blev et foreløbigt nej fra Teaterrådet til at støtte den driftige gruppe i den resterende halvsæson af 96-97, er teatret ved nogenlunde godt mod.

Selvom teatret mister sin egnsteaterstøtte på henholdsvis to millioner kroner fra kommunen og 475.000 kr. fra Vestsjællands Amt, har kommunen lovet at købe forestillinger for 800.000 kr. - eller alternativt give et tilskud på 400.000 kr. - i foråret 97, mens Vestsjællands Amt vil tage stilling til fortsat støtte, når man fra årsskiftet indleder en tre-årig regional kulturforsøgsperiode.

Dermed eksisterer Fair Play altså også frem til sæson 97-98, hvor Teaterrådet kan tænkes at have nye planer med gruppen.

BØRNETEATER. *avisen*

- UDGIVER: Teatercentrum i Danmark, Frederiksborggade 20,3 1360 København K. Tlf. 33 15 69 00 • Fax 33 13 14 39
- REDAKTION: Carsten Jensen (ansvarshavende)
- LAYOUT: PH Grafik - tlf. 53 57 44 74
- TRYK: Trykcentralen Fyn A/S
- DISTRIBUTION: Børneteateravisen (4 numre årligt) samt Den Røde Brochure (udkommer i april) sendes gratis til alle institutioner, skoler og andre potentielle aftagere af børneteater. Private abonnenter betaler 98 kroner årligt. Bestilling og afbestilling foretages skriftligt til Teatercentrum. Meddelelse om adresseændring og udeblevne numre rettes i første omgang til det lokale postkontor.
- DEADLINE: Næste nummer udkommer i maj - med deadline 3. maj. Annoncer aftales en uge før deadline • Redaktionen af dette nummer er afsluttet 10. marts

Sandsynligheden taler for, at København må prioritere visse af sine bydelsteatre og dermed udsulte andre.

Ny refusionsordning

Teaterlovsrevisionen ændrer også på børneteatrene refusionsordning - den statslige refusion af kommuners og amtskommuners udgifter ved køb af børneteaterforestillinger - men dog først fra sæson 97-98. Et cirkulære vil senere udstikke de nye retningslinjer, der kæder refusionsgodkendelse sammen med kvalitetskrav via en såkaldt *showcase* i Teaterråds-regi. Og dermed udelukker godkendelse alene på grund af uddannelse og/eller passende høj indtjening, som tilfældet er nu.

Et udvalg har foreslået, at der nedsættes et bedømmelsesudvalg på fem personer, beskikket efter indstilling fra henholdsvis Teaterrådet, Børneteatersammenslutningen (BTS), Foreningen Af Små Teatre (FAST), Teatercentrum og Danmarks Teaterforeninger. Producenterne skal herefter vise deres forestillinger for dette bedømmelsesudvalg, hvis afgørelser om refusionsgodkendelse eller ej skal være inappellable.

Afmålt begejstring

Lovrevisionen er blevet modtaget meget forskelligt, selv om alle parter er glade for, at man omsider fik gjort noget ved egnsteaternes situation. Således siger Teaterrådets

formand, Litten Hansen: »Der er forbedringer, og jeg tror, at minimumsgrænsen for egnsteatrene vil betyde, at flere får nemmere ved at få øget deres tilskud. Jeg er mere bekymret over maksimum-grænsen. Der er nogen, der støder hovedet imod, også selvom den blev hævet fra fire til seks millioner kroner.

Vi er også meget kede af, at man ikke fik indført minimumsbestemmelsen for de små storbyteatre og havde set frem til, at kommunerne blev tvunget ud i en valgssituation. Det bliver nok det største problem i København, hvor der også er flest egnsteatre.« Teaterrådet frygter givet med rette, at der til næste år står en del tidligere - og gode - københavnske egnsteatre i kø for at få støtte, og det er også grunden til, at dette års støttilsagn (se side 4) er blevet gjort et-årigt.

Teaterrådet selv fik heller ikke flere penge med teaterlovsrevisionen?

»Vi fik en hel masse nye arbejdsopgaver og ikke ret mange flere penge. Rent faktisk har man glemt, at det er i år, at de nye egnsteaterkontrakter skal laves, men der regner vi dog med at få en ekstrabevilling til. Og så kommer de regionale kulturfor-søg, som vi også har fået nogle forpligtelser i forhold til«, siger Litten Hansen og fortsætter:

»Det kan være udmærket, at ministeriet lægger flere og flere arbejdsopgaver ud og decentraliserer, men hvis det

bare er for at spare arbejde i ministeriet og der ikke følger penge med, så er det ikke så godt.«

Kan man ikke få det indtryk, at kulturministeren er grundig træt af teaterområdet?

LH: »Ministeren har haft problemer med at skaffe penge til filmområdet og går derfor til angreb på alle de andre områder og det er ikke smart. Men samtidig må man erkende, at teaterområdet i de sidste 30 år har fået tilført ganske mange ressourcer og det bør man også kunne glæde sig over.

Det betyder også, at publikum er blevet lidt forkælet og er vant til at få kvalitetsudbuddet. Men hvis det ikke er der, tror jeg vi får en forfærdelig ballade.«

Ildsjæl mangler

Nu er det store slag om teaterlovsændringen altså færdig. Kilder tæt på Folketingets Kulturudvalg og de implicerede kulturordførere udtrykker dog afslutningsvis frustration over den manglende indsigt - der af og til giver sig udslag i regelret uvidenhed - hos politikerne.

Man savnede under forløbet kort sagt politikere, der kunne og ville brænde for egn- og børneteaternes sag. Der har manglet en som SF'eren Ingerlise Koefoed, der i sin tid som formand for Kulturudvalget var i stand til at skaffe resultater alene i kraft af sit engagement og sin viden om området.

Lenses Lommeuld

Af Bjørn Lense-Møller

Lommeuld skal efter sigende være det Leneste, som kommer af ingenting. Alligevel har jeg sagt ja tak til at lufte mine tomme lommer. Et mentalt elastikspring!

Jeg debuterede som skuespiller i 1929 i Gøglervognen i Tivoli, hvor mine forældre optrådte. Det er godt nok et stykke tilbage. Og siden da har teatret spillet en rolle, en større og større rolle i mit liv i mange forskellige professionelle sammenhænge. Det kan derfor være fristende at spekulere over, hvad det er, som har gjort et forhold så varigt og alligevel stadig fascinerende. For det er jo ikke bare et valg, som ikke kunne være gjort om. Jeg har ikke siddet i saksen af praktiske grunde, men af kærlighed.

Ganske vist siger P.O. Enquist i en fin lille bog: »Man ska inte försöka förklara kärlek«, men han tilføjer også: »Men om man inte försöker, var stode vi då?«. Måske bliver det her lidt højtideligt, men er der noget vigtigere end kærlighed.

Teatret er på en gang utrolig robust, et folkeligt håndværk, og en sårbar, forfinet kunst. Det skal i sig selv få alle kunstarter til at medvirke til én oplevelse, og det skal ske på klokkeslet, hvor et publikum indfinder sig med et klima af en eller anden grad af parathed eller åbenhed, som oplevelsen udspiller sig i. Ikke underligt, at man som tilskuer kan have det med teatret, som Thøger Larsen havde det med »Du danske sommer...«.

Der er så mange, som laver teater. Ikke alle er gode nok eller gør sig umage nok. Der er de tabte terriner, som ikke behøver at være de værste, man har, og ind imellem klinger så det hele, og sød musik opstår, og så er det mageløst.

Jeg elsker teatret for dets krav om samvirke i forhold til det altid nye »her og nu«. At samles om en fælles pejling af, hvor vi befinder os, og beskrive det i teater. At stå med, hvad Peter Brook kalder »the empty space«, og skulle gøre det til et univers af liv. At opleve, hvorledes hver person og hvert element, som drages ind i processen, flytter dens retning og dens resultat. Og alt sammen i et stadigt slagsmål med de uomgængelige praktiske begrænsninger, som i sidste ende ikke kan bruges til at undskylde noget som helst. Får man brug for det, skulle man have ladet være.

Kunsten var oprindelig i religionen, men ker nu, med sin indbyggede erindring om de oprindelige myter, trådt i stedet for religionen i den vestlige civilisation. Med

mellemrum stilles der krav om, at teatret skal genvinde sin betydning ved at finde tidens myter og udtrykke dem. Der findes ikke nogle »tidens myter«, der findes kun forskellige tiders forhold til de oprindelige, som beretter om universet, skabelsen, fødsel, liv og død.

Den store religionshistoriker, Mircea Eliade, som egentlig burde være obligatorisk læsning for alle teaterfolk, taler om menneskets grundlæggende forhold til myterne og dets evig søgen tilbage til deres tid, til drømmetiden, som de oprindelige australiere kalder det. Her i skabelsens øjeblik findes al kraft og visdom samlet og bliver tilgængelig for mennesket. Eliade mener, at den lyriske poesi griber tilbage til og fastholder myten. Han mener, at de store digtere i kraft af deres behov for at genskabe sproget genskaber verden, som om de var til stede på skabelsens dag.

Den franske antropolog og filosof, Claude Lévi-Strauss, mener, at musikken har overtaget mytens plads i den vestlige bevidsthed. Da myten forsvinder som udtryk for samfundets måde at tænke på, overtager musikken dens funktion og dens protest mod opsplitningen mellem sansernes og det intellektuelles domæne.

Den sammenhæng, som han i sin berømte bog »Den vilde tanke« netop beskriver som karakteristisk for de skriftløse folks verdensopfattelse.

Eller for at lette det filosofiske tryk og tilføje en polemisk tone: Halldor Laxness skriver i 1968 i en bog om en islandsk maler:

»Glem aldrig, at verden er ikke skabt, den er ved at skabes; vi er del af en proces. Mens politikerne søger at afstedkomme verdens undergang, tager kunsten parti for verdens skabelse. Sådan har det været, sådan er det endnu.«

Jeg tror, at teatrets inderste hemmelighed er, at vi sidder dér og venter på, at verden, tingene, mennesket skal blive til lige for vore øjne og ører. Måske sker skabelsen her og nu, og det gør den jo så - en gang imellem. Lad mig straks sige, at selvom det lyder højtideligt, så har det, vi venter på, intet med genre at gøre.

I, som spiller teater for børn, har et publikum, som stadig lever i den vilde tårkes univers. Det er på én gang vidunderligt og meget forpligtende. Det er hos dem, håbet om at forhindre verdens undergang skal fæste rod.

Selvom Fair Play ikke kender den kommende pengeskattes indhold, kan man jo godt spille videre - her Henrik Steen Larsen og Kira Elhauge i »Nederste skuffe til venstre«

Man må konkludere, at det lovgivningsmæssige arbejde med teatrets fornyelsescentre slet ikke er gjort færdigt, ja det er ikke begyndt endnu. De foreliggende lovændringer handler mest om at få styr på statens udgifter. Og alle de andre områder i teaterloven, der trænger til revision, blev der ikke gjort noget ved, heller ikke i denne omgang

Jørn Langsted, professor i dramaturgi ved Aarhus Universitet i en kronik i Jyllands-Posten

Teaterliv på støtten

Nu foreligger det nye Teaterråds første fordeling af drift- og projektstøtte til børne- og ungdomsteatrene for sæson 1996-97

Af Carsten Jensen

Omtrent samtidig med vedtagelsen af teaterlovsrevisionen, der bl.a. afstak nye rammer for egnsteatre og små storbyteatre, offentliggjorde Teaterrådet med nogen forsinkelse sin fordelingsnøgle for den kommende sæsons støtte til bl.a. børne- og ungdomsteatrene.

Teaterrådet, der med formand Litten Hansen i spidsen, tiltrådte sidste sommer, har i sin første »støtteliste« valgt at frata to børneteatre deres hidtidige driftsstøtte, mens et nyt er kommet ind i varmen.

Det er gået ud over Børneteateret og Vandrefalken - begrundet i henholdsvis utilstrækkelig aktivitet og kvalitative omprioriteringer. Også Musikteateret Undergrunden er forsvundet fra driftsstøttelisten - mens Det Lille Turneteater er ny på listen.

Peter Holst og hans teater har et par sæsoner henrykket såvel anmeldere som publikum og kan ses som en repræsentant for fornyelsen i dansk børneteater.

Af umiddelbart aflæselige ændringer er forhøjelse af driftsstøtte til RBOT-teatrene La Balance, Mariehønen og Nørregaard & Reiches Teater - ingen når dog det anbefalede niveau på 2,4 mio. kr. - mens der udover ovennævnte udskiftninger i Teaterrådets »egen« børneteaterpulje igen er blevet lidt flere penge til Comedievognen og Hans Rønne. Sidstnævnte har også fået en million kroner til enkeltprojektet »Napoleon«. Derudover har Teaterrådet valgt at give Corona hele børneteaterpuljens driftsstøttebeløb.

Lovrevisionen synes også at afspejle sig i Teaterrådets støttepolitik, idet der er betydeligt færre tildelinger i form af »skjult egnsteaterstøtte«. Det ligger i øvrigt i forlængelse af rådets erklærede målsætninger om at »skabe transparens i støttevilkårene, herunder klarhed i ansvarsfordelingen mellem kommune, amt og stat« - og frigøre Teaterrådets midler fra »forpligtelser overfor institutioner i dansk teaterliv, der modtager offentlig støtte andetsteds fra«.

I projektstøtte-puljen kan man i stedet se børneteatrene Batida og Gro Teatret (begge teatre fik også en ny bil) samt Det Ripensiske Teaterselskab og Replikken optræde i den for dem så uvante rolle som støttedtagere efter mange års virke på området.

Med sin indstillingsret overfor RBOT-styrelsen og de nye showcases omkring refusionsgodkendelsen samt kvalitetskontrollen af egnsteatrene koordinerer Teaterrådet simpelthen den samlede offentlige støtte til børneteaterproducenterne.

Støttebeløb via teaterloven til børne- og ungdomsteatre sæson 96-97

Teatre støttet via Det Rejsende Børneteater og Opsøgende Teater (RBOT) - driftsstøtte:

Lytte Abildstrøm	2.400.000 kr
Baggårdsteatret	2.400.000
Kaskadeteatret	2.000.000
Theater La Balance	1.750.000
Mariehønen	1.350.000
Børneteateret	900.000
Nørregaard & Reiches Teater	750.000
Månegøgl	650.000

Børneteatre og opsøgende teatre støttet via Teaterrådets pulje - driftsstøtte:

Artibus	2.950.000*
Bådteatret	1.950.000*
Comedievognen	1.900.000
Paraplyteatret	1.000.000
Terra Nova	900.000
Teatret v/Hans Rønne	750.000
Det Lille Turneteater	600.000
Jakob Mendels Teater	500.000

* Inkl. drift af Spillehuset

• Modtager 1.420.000 fra andre puljer

Danseteatre med børneforestillinger:

Corona Danseteater	1.950.000
--------------------	-----------

Enkeltstående støtte til børneteater og opsøgende teater-projekter:

Anemone-teatret	250.000
Batida	300.000
DRT	300.000
Gro Teatret	300.000
Meridiano Teatret	500.000
Husmoderforeningen Brændende Kærlighed	400.000
Teatergruppen Replikken	100.000
Refleksion og Gruppe 38	900.000

Som formand for Teaterrådet har Litten Hansen en overordentlig stor indflydelse på børne- og ungdomsteatrets udvikling. Men hun er sig ansvaret bevidst og parat til de upopulære beslutninger, der også må træffes

m e d M a g t a n k e

Af Carsten Jensen

Hun har set mere end 125 teaterforestillinger siden tiltrædelsen som formand for Teaterrådet sidste år. Og hun har for nylig meddelt 300 teatergrupper og -projekter, at der ikke er nogen penge at hente hos rådet til næste sæson.

Hun har et krævende fuldtidsjob ved siden af formandstjansen, men Litten Hansen er vant til meget arbejde og også de mange mindre behagelige beslutninger, der følger med lederstillinger.

Det er en evne, der er blevet gradvist opbygget, siden hun som 16-årig forlod dyrlægehjemmet i Videbæk i det vestlige Jylland og tog til København, hvor hun fik job i Ungdommens Rejsebuureau. Siden fulgte bl.a. samfundsfagsstudier på Københavns Universitet i slutningen af 60'erne og nogle års tilknytning som gratis arbejdskraft på Fiolteatret, inden hun i 1971 blev elev på teatrets daværende elevskole.

Efter et par års arbejde som skuespiller på Fiolteatret kom Litten Hansen til gruppeteatret Banden, og siden virkede hun som instruktør på bl.a. Rimfaxe, Dueslaget, Møllen og Fiolteatret - lige som der blev tid til ganske meget politisk arbejde for VS - inden hun i 1982 blev formand for Dansk Skuespillerforbund.

Efter mere end ni år som formand blev Litten Hansen i 1991 skuespilschef på Det Kgl. Teater, som hun forlod efter en voldsom strid med nye ledelse. Derefter fulgte

en periode som bookingchef for ARTE, inden hun i 1994 fik sin nuværende stilling som direktør i Copy-Dan.

»Vi gør os umage«

Nu sidder du som formand for Teaterrådet, der har et reelt magtmonopol - som ikke er blevet mindre med den nye lov, hvor også kvalitative vurderinger af egnsteatre og refusionsberettigede børneteatre er lagt ind under rådets domæne.

Litten Hansen: »Jeg tror jeg kan sige på hele rådets vegne, at vi faktisk tager vores opgave meget alvorlig. Vi tror, at vi kan fremme nogle rigtige udviklinger inden for det teaterområde, vi er sat til at bestyre. Det er vigtigt for os, fordi teater er vigtigt for os. Dermed ikke sagt at vi ikke kan komme til at træffe en forkert beslutning i løbet af de fire år, men jeg kan forsikre om, at vi gør os umage...«

Udsagnet følges på vej af en rungende og hjertelig latter, tilsat røgen fra de uundværlige cigaretter, som også er en del af Litten Hansens image.

Nu har jeg været væk fra børneteatermiljøet i nogle år, men det har været herligt og opmuntrende at komme tilbage og se, at der er kommet nogle stykker på banen, som jeg ikke kendte og som har været gode

Selvom Teaterrådet har mange andre opgaver, så skorter det i hvert fald ikke på dit kendskab til børneteaterområdet. Men jeres støttepolitik er vel til en vis grad en fortsættelse af det tidligere Teaterråds - herunder budet på 2,4 millioner kroner som minimum for et professionelt børneteater?

LH: »Det er et minimum, som jo ikke er lykkedes i og med loven siger 1,9 mio. kr. i minimum til egnsteatre. Dermed ikke være sagt at 2,4 er tilfredsstillende, men dog noget mere tilfredsstillende end hvad man har haft. Vi arbejder på at få et større antal grupper op på et niveau som gør, at man kan have fuldtidsarbejde og lave teater på fuldt professionelle vilkår...«

Med hensyn til Teaterrådets generelle linje, så laver vi ikke alting om, for så ville vi jo sige, at det tidligere råd ikke havde gjort sit arbejde godt nok. Men der er nogen ting vi gerne vil videreudvikle og enkelte ting vi gerne vil gøre op med.

Eksempelvis synes, vi at der trænger til at ske noget på danseområdet, som har kørt efter de samme linjer i mange år. Og vi er igang med en spændende diskussion om voksenturneområdet, hvor vi prøver at finde nye veje.

Som fx. at frata voksenturneteatrene børneteaterforpligtelsen og de tilhørende penge og i stedet give dem til børneteateret?

LH: »Nej det er vel snarere et spørgsmål om, hvorvidt enkle børneteatre helt eller delvist kunne »tænkes ind« i et voksenturneteater...«

Her blev teaterrådsformandens mund lukket med de syv nødvendige segl, men det er jo tilladt for andre at »indtænke« Teatergruppen Fair Play, der står uden egne teaterkontrakt fra 1. jan. 97, i

et sådant arrangement...

LH: »Jeg vil ikke komme nærmere ind på diskussionerne, men vi har i øvrigt også aftalt møder med FAST (Foreningen Af Små Teatre, red.) omkring planer om en »åben voksen-turnescene«, i stil med de åbne stationære scener, man kender fra specielt København og Århus.

Frugtbart uenighed

Litten Hansen tager endnu et sug på den uundværlige cigaret og ser ud til at være frisk på andre emner denne fredag eftermiddag, hvor Teaterrådet netop har afsluttet et af sine mange møder i domicilet på Vesterbrogade Dronningens København.

Rådets medlemmer er alle stort set fuldtidsarbejdende og har dermed visse problemer med at mødes så tit, som de mange krævende sagsområder nødvendiggør. Men har medlemmerne også problemer med at blive enige?

LH: »Jeg har tidligere beskrevet det sådan, at der er ingen polarisering i rådet, men derimod en frugtbar uenighed. Så jeg er godt tilfreds med rådets sammensætning og funktioner.

I har haft lejlighed til at afprøve samarbejdet omkring de over 400 ansøgninger om støtte til den kommende sæson 96-97.

LH: »Ja, og her har over 300 fået afslag. Også selvom nogle af dem bestemt er støtteværdige. Det er naturligvis vanskelige beslutninger, men vi er nødt til at foretage en prioritering.

Hvor mange penge skal der egentlig til for at alle de såkaldt støtteværdige kan få del i statstilskuddet?

LH: »Jeg vil tro, at med cirka dobbelt så mange midler som nu ville der være penge til alle de støtteværdige initiativer - også

selvom alle måske ikke ville få præcis det krævede beløb...

Din forgænger i formandsstolen, Bjørn Lense-Møller sagde engang noget om, at det slet ikke var ønskværdigt at få ubegrænsede midler - for så ville presset fra vækstlaget og for fornyelse blive mindre...

LH: »Jeg synes vi er meget opmærksom på vækstlaget, selvom du givet vil kunne finde folk, der mener det modsatte. Men det er en svær balance at sige ja til noget nyt og uprøvet, når det går ud over gamle prøvede kræfter med kvalitet. Der skal meget til for at konkurrere dem ud.«

Det lykkedes altså for Det Lille Turneteater, hvis man ser på den konkrete tildeling af driftsstøtte til børneteatre i relation til sidste år. Til gengæld er Børneteateret og Vandrefalken roget ud. Det var vel ikke nogen let beslutning?

LH: »Nej, det var det fandtuleme ikke, og for mig personligt har det været en sorg at tage støtten fra Vandrefalken, for Niels Andersen er min gamle ven og kammerat og har været en meget vigtig person i både børne- og gruppeteatret siden starten, og jeg har instrueret ham og arbejdet sammen med ham.

Men vi har drøftet problemet med, at man naturligvis »ikke kan være venner med alle«, når man sidder i Teaterrådet, der er herre over om ikke liv og død - så pengene i hvert fald. Og der har vi set hinanden fast i øjnene og sagt, at vi er nødt til at fastholde nogle kvalitative vurderinger, uanset om det er vores gamle mor, det går ud over...

Det sker også for at tage det nødvendige hensyn til vækstlaget og de nye initiativer.«

Showcases for alle

»Allerede nu kan vi mærke, at der er nogen, der er endog meget vrede på os, og vi bliver beskyldt for at være lukkede. Og det er bestemt ikke, fordi vi ikke vil sidde ansigt til ansigt med folk og fortælle dem, at de ikke har fået penge, men man bør kunne forstå, at med 300 afslag er det simpelthen ikke fysisk muligt for os at holde 300 møder med folk, der mener, at vi ikke kan eller vil for-

stå deres glimrende projekt. Vi har valgt at sige, at vi kun holder møde med dem, som Teaterrådet mener at kunne få en ny indsigt, forståelse og viden fra, som kan ændre vores beslutninger.«

Apropos de mange afslag, så har du jo netop deltaget i

ning.«

Men formålet med de kommende showcases er vel i bund og grund af kvalitetsgrunde at få færre refusionsberettigede børneteatre?

LH: »Ja, bestemt. Og man kan da godt - som situationen hidtil har været - sidde til en

der kan blive nogle fysiske problemer for et udvalg at nå det, og Kulturministeriet er bekymret over omfanget, fordi det også er omkostningskrævende.

Man kan risikere, at det drejer sig om 10-15 weekend, hvor man skal sidde og

nen er der tilsyneladende stor enighed om, hvem de dårlige refusionsberettigede teatre er, men ingen har lyst til offentligt at fremsige navnene.

Smid dem ud af Den Røde Brochure

Teaterrådet kan dog få problemer med en effektiv showcase-ordning omkring de såkaldte regionale kulturforsøg. I de pågældende »friholdte« områder har rådet ikke nogen indflydelse på, hvem kommunerne refusionsgodkender.

LH: »Det er noget juks og de regionale kulturforsøg blokerer for vores arbejde, men vi håber at få tid til at holde møder om passende fremgangsmåder med de implicerede kommuner og amter.«

Det er i øvrigt ikke første gang, at Litten Hansen er på krigsstien over for den mindre professionelle del af det danske børneteater. Tilbage i 1987 udkæmpede hun som formand for Skuespillerforbundet et drabeligt slag mod Den Røde Brochures amokrend af cirkus-, klovne- og trylleforestillinger, der under et tyndt færd af teaterrelaterede aktiviteter fyldte godt op i brochuren. De færreste var dog refusionsberettigede og endnu færre havde organiserede teaterfolk i staben. Og siden røg alle artisterne i øvrigt ud af børneteaterbrochuren.

LH: »Der har været gjort mange forsøg på at rydde ud i Den Røde Brochure, og dem støtter jeg fuldt ud.

Jeg har heller ikke grundlæggende ændret synspunkt på, at Den Røde Brochure altså er noget, som kunderne/brugerne/køberne tager for gode vare - og det skal være så tydeligt for dem som overhovedet muligt, hvad der har en kvalitet i sig. Jeg har oplevet mange gange både i fortid og nutid, at nye brugere, som ikke kender teatrene, er blevet rasende over, at de har fundet et teater i brochuren og så kommer der noget, som de selv kunne have gjort bedre...

Det er noget møg - og det er ovenikøbet sandt.«

Nu findes der ministerielt udstukne regler, der umuliggør det p.t., men alternativet er vel, at ikke-refusionsberettigede teaterforestillinger fremover ryger ud af Den Røde Brochure?

LH: »Det ville også være det eneste rigtige. Teaterrådet har endnu ikke gjort nogen tiltag i den retning, og om vi kan gøre noget, kan jeg faktisk ikke svare dig på. Men jeg synes, at indkøringen af showcases burde have som konsekvens, at Den Røde Brochure kun kan optage teatre, som er refusionsberettigede.

Det rejser selvfølgelig problemet om, hvordan man så overhovedet kommer ind på markedet og får sig etableret. Og man skal da også passe på ikke at lukke for alt. Men det er et større problem, at man som læser af Den Røde Brochure får dårlig vejledning i, hvad der er skidt og kanel.«

Inkognito

Med en tidshorisont for Teaterrådets gode hensigter med kvalitetsbørneteater, showcases - der først indledes fra sæson 97-98 - m.m., vil det nok tage det meste af Litten Hansens embedsperiode at »luge ud« og sikre det kvalitetsstyrede danske børneteater, men det bekymrer ikke formanden:

LH: Lykkes det, ville det være flot, så har vi haft succes alene af den grund...«

Afsluttet med endnu en hjertelig latter fra Teaterrådets formand, der i sit nye virke må i teatret mellem tre og fem gange om ugen for at studere det såkaldt alternative teater på nærmeste hold.

Og synes hun har fået så mange gode oplevelser ud af det, at hun ikke tøver med at kalde det fuldt konkurrencedygtigt med det etablerede voksenteater.

Det ved man måske ikke alle steder, for Litten Hansen har det med at møde op i al stilfærdighed og gå igen på samme måde:

»Jeg går nærmest af princip ikke op bag scenen efter forestillingen og siger tak. Og har aldrig gjort det. Bortset fra enkelte tilfælde, hvor jeg ligefrem er blevet bedt om at komme. Det gjorde jeg heller ikke, da jeg var formand for Skuespillerforbundet, og det er fordi jeg ikke bryder mig om at gå ud og sige tak for forestillingen, hvis man ikke har tid til at snakke ordentligt om tingene. Derfor er der sikkert folk, der siger, at jeg aldrig har set deres forestillinger - men jeg har altså været der - inkognito.«

Litten Hansen sidder nu som formand for Teaterrådet efter bl.a. at have været skuespiller og instruktør, formand for Skuespillerforbundet og skuespilschef på Det Kgl. Teater. Og selvom det stadig trækker i hende for at kaste sig over faget igen, har hun gjort op med sin egne kunstneriske ambitioner: »Jeg har besluttet mig for, at jeg selv synes jeg er en rigtig god administrator og leder - og også at jeg er en bedre administrator end jeg er kunstner. Jeg kan godt savne at deltage i et kreativt miljø, men har forligt mig med min skæbne, og hvis jeg skal tilbage til det kreative miljø, så bliver det som teaterleder.«

Foto: Kurt Johansen

Teaterrådets præsentationsweekend for håbefulde aspiranter til refusionsgodkendelse. Hvad syntes du om denne del af vækstlaget?

LH: »Vi anerkendte en af deltagerne som refusionsberettiget (Mariposa, red.), og en anden var vi en lille bitte smule i tvivl om, mens resten faktisk var spild af tid. Det kan dog være berettiget at holde disse præsentationsweekender - som jo nu skal overgå til showcases - hvis der er en enkelt eller to, der kan komme igennem. For man skal jo også passe på ikke at lukke sig om miljøet med en »vi alene vide« hold-

sådan præsentationsweekend og konstatere, at det ikke er godt nok, men at man rent faktisk har set det der var værre hos refusionsberettigede grupper. Dansk børneteater har generelt en ekstrem høj standard, og showcase-systemet har jo netop mulighed for at virke mere retfærdigt og samtidig formindske risikoen for at give børneteateret et dårligt ry ved at kunne tage refusionsberettigelsen fra teatre, der laver noget lort.«

Så I regner med at indkalde samtlige ikke-støttede teatre til showcases?

LH: »Det er tanken, men

se teaterforestillinger. Men alle er enige om, at der bør ske noget på det område. Det er jo også mange refusionskroner, der ryger ud og som kan tænkes anvendt på en bedre måde.«

Her kunne Børneteateravisen ikke dy sig for lige at indskyde, at en hårdhændet showcase-praktik kunne tænkes at være omkostningsneutraliserende - i og med der må formodes at ryge hoveder, eller rettere teatre. Navne på de formodede »udskud« opgav Deres udsendte dog på forhånd at få ud af Litten Hansen. Som i resten af børneteaterverde-

Anette Eggert og Sven Langhans med deres nye UBOT-kollega, Erling Weise

Foto: Kurt Johansen

Det nye UBOT

UBOT - Udvalget for Børneteater og Opsøgende Teater - der er nedsat af Kulturministeriet til støtte og udbredelse af professionelt børneteater - har fået nyt udseende. Erling Weise, administrator i Cantabile 2, afløser Niels Andersen som repræsentant for Foreningen Af Små Teatre (FAST), mens Anette Eggert Hansen og Sven Langhans fortsætter i udvalget, udpeget af henholdsvis Børneteatersammenslutningen (BTS) og Danmarks Teaterforeninger (DT). De to har siddet i UBOT siden 1985. De tre UBOT-medlemmer er officielt beskikkede frem til udgangen af 1997.

Erling Weise, der er cand. mag. i dramaturgi, startede i denne egenskab på Fiolteatret i 1981 og blev senere administrator og dramaturg for Gruppe 38. Fra 1987-95 var han kunstnerisk leder af Team Teatret i Herning og er nu leder af Cantabile 2 i Vordingborg.

Kultur til diskussion

Danskerne skal inddrages direkte i udformningen af fremtidens kultur, og derfor har 66.000 familier i begyndelsen af marts modtaget et spørgeskema fra kulturminister Jytte Hilden, der lover at lade sig påvirke af svarene. »Jeg har en usvigelig tro på, at almindelige mennesker har en god dømmekraft«, siger Hilden, der håber på en svarprocent på ti.

Tegning: Claes Movin

Forlader BTS

Teatrene Vandrefalken og Rio Rose har meldt sig ud af Børneteatersammenslutningen (BTS) med virkning fra august i år. Begge angiver dårlig økonomi som begrundelse. Rio Rose røg ud af Teaterrådets støtteliste sidste år, mens Vandrefalken mister sin driftsstøtte med udgangen af denne sæson. Til gengæld er der nye medlemmer på vej, bl.a. som følge af de nye kontingentregler for dobbeltorganisering mellem BTS og FAST.

Kath på museum

Plakatkunstneren og scenografen Gitte Kath, der har sin faste forankring i Teatergruppen Møllen i Haderslev, har modtaget mange fornemme priser for sin plakatkunst. Nu kan nogle af hendes værker opleves i Stensalen på Kunstindustrimuseet i København, der frem til 21. april har udstillingen »Gitte Kath - Plakater« på programmet. Åbningstider ti-lø kl. 10-16, søn- og helligdage kl. 13-16.

Foto: Kurt Johansen

Etikdebat og debatetik

Af Anders Ramberg

Der er diskuteret etik i Børneteateravisen (nr. 94 og 95) og Børneteatersammenslutningen (BTS) fulgte debatten op gennem at lade sit årlige januarseminar få overskriften »Nye æstetiske og etiske udfordringer«.

Jeg skal her ikke komme med noget referat eller med en anmeldelse af de forskellige indlæg i seminaret, men så meget nyt var der vel ikke, da det drejede sig om den mere generelle definition af begrebet etik.

En ting, der dog slog mig under seminaret - og for øvrigt også i den polemik, der er ført her i bladet - var den fokusering mange lavede på debatetikken, som derved satte den langt vigtigere etikdebat i skyggen.

Kollegial solidaritet

Det er en selvfølge, at en sammenslutning af BTS's karakter må sætte kollegial forståelse og solidaritet som en højt rangeret etisk princip.

Organisationen har altid været kendetegnet af denne solidaritet på tværs af interessekonflikter og konkurrence om købere. Den af alle roste kvalitetsdiskussion er ført solidarisk ud fra et overordnet etisk princip - børn har ret til at få det bedst tænkbare produkt - uanset om det er mig eller nogen anden, der har den umiddelbare gevinst af »produktudviklingen«.

Og så sker det! Nogen ser en forestilling, der stiller den kollegiale solidaritet på prøve (eller bliver dråben, der får bægeret til at rinde over). Nogen stiller et andet - og vigtigere - etisk spørgsmål. Kan vores kollegiale solidaritet rumme også dette? Bør vi med udgangspunkt i vores overordnede etiske holdning bryde den kollegiale solidaritet?

Selvfølgelig har de kolleger fra Artibus, som rejste debatten, gjort sig deres overvejelser og indset risikoen for at blive angrebet ud fra det etiske princip om kollegial solidaritet.

At debatten i så høj grad kom til at handle om Artibusfolkenes solidaritetsbrud og i så relativt lille omfang kom til at handle om formålet for Artibus' etiske overvejelser - børnenes ret til integritet - må have overrasket også dem.

Hvor går grænsen?

Der stod sagerne, da januarseminarets anden dag gik igang med oplæg fra henholdsvis Kirsten Dahl (anmelder) og Inge Larsen (psykolog). Og endelig kom der fokus på de rette ting. På det vigtige etiske spørgsmål - med hvilken ret tillader vi os at bryde børns personlige integritetssfære?

Der hvor vi oftest færdes - på hovedveje og meget brugte grænseovergange - er grænserne tydeligt markerede. Og der, hvor mennesker mest ønsker at overskride grænserne, er de bombastisk bevogtede med bevåbnede vagter i beskyttede tårne og oplyste ingenmandsland bag pigtrådshegn. Og der er det oftest ikke de bevogtede, der har ønsket grænsebevogtningen.

Men grænsen er let at få øje på. Der kan det være farligt - men nødvendigt - at bryde grænserne på trods af risikoen at blive beskudt.

Men det er jo sådan med grænser, at mange steder kan du finde dem på kortet, men i virkeligheden er de svære at se; der hvor man mere sjældent går og specielt der, hvor man selv bryder vej, findes grænserne kun i teorien.

Grænseoverskridelse

Selvfølgelig skal kunsten, og derved også vores kunstart,

Refleksioner

fra et seminar i anledning af en aktuel diskussion om Vandrefalken

frygtløst overskride - af andre - satte grænser. Men samtidigt skal vi nænsomt udforske de grænser, som ikke findes markerede, når vi bevæger os i ukendt terræn.

Det kan aldrig være kunstens opgave at tegne kunstige grænser på et kort, der teoretisk forholder sig til en virkelighed. Kunstens vigtigste opgave er at udforske grænse-land - med risikoen for at overskride reelle grænser. Men det er samtidigt kunstnerens opgave etisk at forholde sig til sine egne grænseoverskridelser. Ingen anden kan bevogte disse grænser med andet end med tvang og censur.

Men uden regelsæt er det så meget vigtigere at diskutere egne såvel som kollegers etiske grænseoverskridelser. Nogen gjorde det - og vi blev forsøgsvis belært om, at de overskred solidaritetens grænser - men hvis det nu reelt var en afgrund, de havde set der - på den anden side af grænsen?

Etisk grundprincip

Heksejagt er selvfølgelig en uetisk handling - ud fra den videnskabelige overbevisning, at hekse ikke findes. Men hvis heksene nu var andet end tankefoster i en sort tid - hvis de nu virkelig fandtes og var farlige - var det så ikke en etisk rigtig handling at jage dem?

Det må være kunstnerens ufravigelige pligt at stille sig et

spørgsmål hvorfor?

Hvorfor gør jeg det her? Hvorfor vil jeg derhen, hvor andre ikke har været? Hvorfor vil jeg dette?

Når kunstneren besvarer sit stillede spørgsmål med henvisning til sin egen selvudvikling - sin egen tilfredsstillelse - er det terapi (eller onani) og terapi er ikke kunst!

Det er kun etisk forsvarligt, hvis jeg som kunstner kan besvare spørgsmålet »hvorfor?« med, at jeg oplever, at det er nødvendigt for mig at overskride givne grænser for at nå publikum, og samtidigt har et ærinde som jeg oplever som nødvendigt at kommunikere. Men resultatet må altid være formål for diskussion.

Muligvis er diskussionen om Vandrefalkens forestilling »Hovski Snovski« slut, men forhåbentlig har den åbnet for en fornyet - og fortløbende etisk debat.

Anders Ramberg er kunstnerisk leder på Jako Bole Teatret og tidligere formand for Børneteatersammenslutningen.

Tegning: Bob Katzenelson

Dramaturgen: Hvorhen skuer øjet?

Børneteateravisens anmelder stod for den dramaturgiske analyse på
BTS-seminaret »Nye æstetiske og etiske udfordringer«

Af Kirsten Dahl

Som dramaturg og teateranmelder lagde jeg ud med en konkret analyse og tolkning af Niels Andersens forestilling, »Hovski Snovski« og redegjorde for min holdning til forestillingen - det grundlag, hvorpå jeg bygger min teaterkritik - samt en præcision af, at etik i min bevidsthed er ensbetydende med min umiddelbare, ikke-foreskrifts-dikterede, forståelse af, hvad det kommer an på i det ene menneskes forhold til det andet.

Efter et minutiøst handlingsreferat af forestillingen uddybede jeg så min kritik: Som kunstnerisk æstetisk produkt lider »Hovski Snovski« af mangel på fylde.

Visuelt, auditivt og kropssprogligt. Den bliver spillet med for stor direkthed. Den savner flair for at gå omveje, for dermed at skabe et dynamisk og poetisk kunstsprog.

Min alvorligste indsigelse ligger dog i hele forestillingens kommunikationsgrundlag. Forestillingen bliver spillet med en misforstået åbenhed eller en risikofyldt usikkerhed omkring udfaldet af spillet. Forestillingen giver sig ud for at være et åbent, medrivende og intenst spil med alle tilskuere som en slags medspillere.

Men jeg har nu tre gange oplevet den som en forestilling, hvor de unge ikke er reelt medbestemmende, men i stedet for uforberedt bliver

trukket ind i et spil, som Niels Andersen suverænt styrer. Et spil, som kræver og ufrivilligt fastholder dem, uanset at de både kropsligt og direkte sprogligt giver udtryk for ønske om at få lov at trække sig tilbage.

De unge - og især den mest involverede, pigen, der bliver bedt om at spille Sorte Sara - ryger ind i et spil, der gør dem usikre på, hvor grænsen går mellem fiktion og virkelighed. De bliver forvirrede, eller får en udvisket fornemmelse af, hvornår det er de forskellige roller (Hovski Snovski og Bent-Børge), og hvornår det er skuespilleren/manden Niels Andersen, de spiller sammen med.

Pigen bag Sorte Sara bliver

på den led involveret i et spil, hvorindenfor hun får sine følelsesmæssige reaktioner udstillet overfor sine kammerater. Og det er ikke reaktioner på hvad som helst. Men reaktioner på noget af det, de utvivlsomt har allersværest ved at håndtere: Kærlighed og seksualitet.

Fyldt med paradokser

Tager man publikum som helhed, tror jeg ikke eleverne sidder tilbage med et bærende indtryk af, at forestillingen handler om nogle almene pubertetsproblemer. Jeg tror derimod at de - som jeg selv - sidder mere tilbage med efteroplevelsen af de situationer og reaktioner, som pigen, der spillede Sorte Sara, røg ud i. Samt et efterindtryk af en manifest styrende skuespiller bag Hovski-Snovski og Bent-Børgefiguren.

»Hovski Snovski« er en forestilling, fyldt med paradokser. Uanset den modstand, de unge møder den med, spiller Niels Andersen den til ende med stor villeshed. Forestillingen bliver stærk kritisabel, når den kraft hvormed den insisterer på sig selv overskygger en række »jeg-finder-ubehag-i/vil ikke-det-her«-signaler fra de unge medspillendes side. Og når det, de er fanget ind i, er blotlæggelser af reaktioner, der angår deres selvfølelser, og dermed deres integritet.

Seminarets efterfølgende diskussioner røg ud i mange hjørner og antog mange stemningsnuancer, men nåede desværre aldrig rigtigt udover en centrering omkring Niels Andersen og hans forestilling - ligesom der i øvrigt ikke rigtigt var nogen, som forholdt de i alt-overvejende grad etiske betragtninger, der svirrede i luften, til deres egne teaterforestillinger.

Dramalæreren: Grund til bekymring

Seminardeltager bekymret over udviklingen i
BTS efter Hovski Snovski-processen

Af David Keir Wright

Efter at have overværet teaterforestillingen »Hovski Snovski« sammen med min kollega, psykolog Inge Larsen og mit dramahold fra Pædagogseminariet i Hillerød, deltog jeg i BTS' januarseminar om etik. Inge Larsen havde nemlig sagt ja til at komme med et oplæg om »Hovski Snovski«, set ud fra et psykologisk udgangspunkt.

Hun havde fået besked på at være kritisk til »Vandrefalkens forestilling ud fra et psykologisk udgangspunkt« og disponerede sin gennemgang over tre forhold:

Medspilsteater, forestillingens indhold og barn-voksen relationer.

Hun påpegede steder i forestillingen som kunne være problematisk, psykologisk set, men understregede at hun ikke oplevede, at der skete noget specielt forkert under den forestilling, vi overværede sammen på skolen i Kalundborg.

Medspilsteater

BTA-anmelder Kirsten Dahl gennemgik »Vandrefalkens forestilling dramaturgisk og kunstnerisk set« og fik bl.a. støtte til sin udtalelse om, at forestillingen var mere et dramapædagogisk projekt end teater. Når en sådan bemærkning kan få ben at gå på, kan jeg kun stille mig skeptisk overfor hvilken viden, erfaring og fordomme der hersker om dramapædagogik i forhold til teater. Enhver, der arbejder kvalitetsbevidst med dramapædagogik og teater, ved, at det er meget vanskeligt at give publikum/deltagere mulighed for æstetisk erkendelse på 45 minutter.

Teaterforestillingen »Hovski Snovski« er selvfølgelig ikke et dramapædagogisk projekt, men instruktøren Niels Damkjær har sammen med Niels Andersen muligvis brugt nogle dramapædagogiske metoder med børn under deres research og i udviklingen af det kunstneriske produkt.

»Hovski Snovski« er én måde at lave medspilsteater

på. Efter min mening er den er ikke specielt god som medspilsteater, bl.a. fordi der bruges for lidt tid på at indføre publikum i en mere beskyttet fiktionsramme, således at de uden frygt, men med spænding og nysgerrighed virkelig kan lege og spille med. Det største problem med »Hovski Snovski« som medspilsteaterforestilling er, at den vil for mange ting på en gang og har (eller tager) for lidt tid til det.

Psykolog Inge Larsen havde også nogle kritiske betragtninger om medspillet og mente, at publikum, gennem en form for manipulation og tvang, gøres ansvarlig for Niels Andersens »projekt«. Der skulle, efter hendes mening, mod og styrke til for at sige nej til at blive indraget i spillet. Men hun gjorde opmærksom på at en diskussion om ansvar, manipulation og tvang i forhold til »Hovski Snovski« specielt, vil være forkert uden at se på de ugennemskuelige spilleregler og mekanismer i samfundet generelt.

Under den forestilling, vi overværede i Kalundborg, oplevede jeg at Niels Andersen forførte sit publikum til at spille med på en god, humoristisk og venlig måde gennem nogle af teatrets virkemidler og at publikums grænser blev respekteret. At bruge begreber som manipulation og tvang virker malplaceret i denne sammenhæng.

Det var klart, at Inge Larsens indlæg gav kritikerne nogle ord til at udtrykke sig med, specielt om de 12-13 årige sårbarhed og hendes yderst relevante betragtninger om etableringen af den nødvendig distance i spillet mellem den voksne mand og den unge pige i den fiktive realitet.

Mit indtryk af seminaret var, at det ikke lykkedes at få en generel og saglig debat igang, og at man ikke kan være andet end bekymret for udviklingen i BTS efter Hovski Snovski-processen.

David Keir Wright er dramalærer ved Pædagogseminariet i Hillerød - ovenstående er uddrag af et indlæg, sendt til BTA

Rampelys i farver

Dansk Amatør Teater Samvirkens blad, Rampelyset, får ny redaktør og ny profil - samt firfarvetryk. Den nye redaktør er DATS's tidligere landsformand, Thomas Hauger, og det nye Rampelyset skal bl.a. gøre de mange aktive amatørsceners arbejde mere synlig i spalterne.

Næste festival i Svendborg

Det ligger nu nagelfast, at Svendborg bliver vært for festival 97. Med tilskud fra Svendborg kommune på 600.000 kroner, 350.000 kroner fra Fyns Amt og Kulturministeriets refusionsdel på 950.000 kroner er der 1,9 millioner kroner at lave festival for til næste år. Repræsentanter for den lokale arbejdsgruppe gæster naturligvis dette års festival i Hvidovre.

Også de resterende festivaler frem til og med år 2000 er ved at falde på plads. Roskilde bliver vært i 1998, mens alt tyder på Ringsted og Vestsjællands Amt i 1999 og Esbjerg i år 2000.

Odensefestival 1997

Odense kommune har allerede afsat penge for 1997 til den tilbagevendende teaterfestival, der afholdes hvert andet år. I 1997 er datoerne fastlagt til 6.-9. november, og det bliver sandsynligvis uden Odense Teater som medarrangør, idet hele arrangementet forventes afviklet i det kommende teaterhus i Rosenhaven, der får tre scener.

Verdens største egnsespil

Fire danske byer går - med hjælp fra deres lokale egneteatre - sammen i et stort teaterprojekt om arbejderbevægelsens historie. Op mod 1000 amatørskuespillere, almindelige fagforeningsmedlemmer samt professionelle teaterfolk er involveret. De fire byer skal lave hvert deres lokale spil, som så samles i en fælles forestilling, der skal vises ved en kulturfestival i København i begyndelsen af juli.

Jomfru Ane Teatret i Aalborg, Vestenvinden i Randers, Gadesjakkert i Odense og Fair Play fra Holbæk er de fire professionelle teatre, mens teaterinstruktør Preben Friis er koordinator for det samlede projekt, som bliver flagskibet i »Arbejderbevægelsens kulturår«, der knytter sig til Kulturbry 96 København.

Arte i 50 år

Arbejdernes Teatercentral, ARTE, blev stiftet i september 1946 og har i et halvt århundrede haft til opgave at formidle kulturoplevelser til den brede befolkning. Organisationen har fortsat nære forbindelsestråde til arbejderbevægelsen, selvom LO-støtten er under afvikling. Ros og navnlig ris er gennem alle årene fulgt i hælene på en offentlig millionstøtte og en landsdækkende abonnementsordning, der gør ARTE til en uundgælig kulturmastodont. Senest er sortimentet udvidet med BILLETnet, der sælger billetter via en lang række posthuse. Men selvom jubilæet bliver fejret med brask og bram, er fremtiden truet af bl.a. en dårlig økonomi og det mulige tab af ARTE's vigtigste kunde: Om et par år vil Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab, der hidtil har ladet ARTE administrere teatrenes abonnementsordning, nemlig udbyde opgaven i offentlig licitation.

Piccoloscenen

Den Ny Dramaskole i København har gode tilbud til børn og unge, der selv vil prøve kræfter med teaterlivet. Piccoloscenen - hvis sæson følger skoleåret - har således hold på tre forskellige aldersniveauer og der trænes en til to gange. Pris henholdsvis 200 og 300 kroner om måneden.

Der trænes i relevante øvelser og teknikker, herunder klovneri, gøgl, masker og teaterhistorie.

Yderligere information: Tlf. 33 91 80 90

Børneteater- dansen i udvikling?

Danseteater for børn er selv kun et barn, men er det allerede hæmmet i sin udvikling? Og er årsagen i givet fald manglende prestige eller at det er for svært at lave danseteaterforestillinger for det specielle publikum?

Af Ann Berit Sourial

Den årlige børneteaterfestival er altid en god måde at skabe sig et overblik over, hvad der sker inden for genre. Sidste år kunne vi se et enkelt supplement til de sædvanlige tre danseteatergenangere, hvilket kun kan siges at være glædeligt. Men er det en ledetråd for, at området er i udvikling?

Set i sammenhæng med den øvrige børneteaterverden er børneteaterdansen kun selv et barn og kan derfor nødvendigvis ikke være nået lige så langt.

Dans for børn er for størstedelens vedkommende lig med moderne dans, som i modsætning til klassisk ballet bruger et mere frit kropssprog. Men moderne dans i det hele taget kom først til Danmark, da børneteaterbevægelsen allerede havde defineret sine målsætninger og haltede derfor bagefter.

Den moderne dans stod vaklende for overhovedet at få det voksne publikum i tale, og det var her hovedvægten af energien blev lagt. Man forsøgte sig også med optræden for børn, men det udmøntede sig mere i konverterede voksenforestillinger, danselege og pædagogiske demonstrationer som introduktion til dansegenre.

Danseforestillinger, som tager udgangspunkt i børnenes virkelighed og foregår på børnenes egne præmisser, ser man først rigtigt i

1990, da Corona Danseteater præsenterer »Dans Tolo« - for de 3-8 årige - med koreografi af Jørgen Carlslund.

I »Dans Tolo« behandler han temaer såsom overvindelse af angst og »learning by doing« og i den efterfølgende »Spejl« for 2-5 årige beskrives et sansernes udviklingsforløb.

Regnskovsproblematik tages op i »Træ« for aldersgruppen 6-10 år, og i forestillingen »Heavy« for unge fra 13 år tages kampen for at finde en identitet op. På festivalen sidste år præsenterede han »Cyber«, der handlede om virkelighedsforvrængning. Dette er den eneste forestilling, som ikke har været en ubetinget succes.

Med det nylige samarbejde mellem Corona Danseteater og Det Lille Turnéteater om forestillingen »Tigertango« med skuespil og dans i ét viser Jørgen Carlslund, at han har viljen til at udvikle sig og prøve nye veje.

De dybere lag

Man kan sige, at Carlslund tager nogle meget vanskeligt forståelige begreber op, som kun voksne forstår. Men det er netop det gode ved forestillingerne: De kan ses uden forudsætninger og forstås umiddelbart, men har man evnen, kan man også se dybere lag, og det er det, der gør det interessant for voksne at se børneteater.

Efter af dansen ikke havde

markeret sig indenfor børneteaterområdet i ti år forsøgte Uppercut Danseteater sig i 1987 med »Risky Business« og »Parat-Start-Dans« i 1991.

De laver ikke forestillinger for små børn, men har valgt unge som målgruppe. Deres sidste to ungdomsforestillinger er blevet koreograferet af Craig Maguire, og temaerne er identiske med nogle af Coronas. »Outsider« (12-18 år) handler om identitetskampen, og den nyeste, som havde premiere i 1995, »Trigger« (13 år og op), tager virkelighedsforvrængning op til debat.

Det tredje danseteater, som har været på banen i en årrække i børneteatersammenhæng, er ricketts dance co. (tidligere Jorge Holguins Danseteater).

Deres koncept er ikke en decideret forestilling, men derimod snarere *lecture-demonstration* for unge med udpluk fra deres voksenforestillinger.

De er meget professionelle, og det hele fungerer velsmurt og effektivt, og på det grundlag synes jeg personligt, at det er synd, de ikke tør satse på en hel forestilling, hvor målgruppen er børn.

Danseteatret Terpsichore, der var ny på festivalen sidste år med »Hieros Gamos« (14 år og op), specialiserer sig i rituel dans af forskellig art, såsom indisk dans, afrikansk dans og arabisk dans,

og adskiller sig dermed fra de andre danseteatre. Forestillingen cirkler om myter om urkraft og livscyklus, om frugtbarhed og balance i naturen - noget meget basalt og universelt.

Hvorfor fravalg?

Det ser ud som om unge er en attraktiv målgruppe - eller er det bare lettere at maskere voksenforestillinger for disse næsten voksne? Hvor er børneteaterdansen henne? Det ville være interessant at se en udvikling dér.

Umiddelbart kan det undre, at så mange dansegrupper fravælger at lave forestillinger for børn. Ikke nok med at man når at spille en forestilling til ende i stedet for kun at spille en uges tid på mere eller mindre vaklende ben, men: Det er da helt fantastisk at mærke børns spontane reaktioner og bemærkninger; at mærke at det, man slidsomt har ud tænkt og koreograferet, har en umiddelbar effekt!

Måske når mange koreografer aldrig til det punkt, hvor der skal vælges målgruppe. Motivationen for at lave forestillinger bunder muligvis kun i ønsket om at sætte nogle trin sammen og vise det for »vennerne« eller feinschmeckerne, hvilket sker i mange tilfælde.

Forestillingerne når der- ved kun ud til ganske få -

Uppercut Danseteater: »Trigger«.
Foto: Gorm Valentin

spørg Corona
Danseteater og
Uppercut Danseteater,
hvor stort et publikum de
når ud til!

Årsagen ligger måske også i,
at der ikke er megen prestige i
at optræde for børn og slet ikke
som et omrejsende teater.
Sandt er det jo, at opsøgende
teater er meget lidt synlig i
pressen, hvorimod man lettere
kan motivere journalisterne i
storbyerne.

Dans på konference

På festivalen i Hvidovre delta-
ger veteranerne Corona Danse-
teater, ricketts dance co. og Up-
percut Danseteater.

Danseteatret Terpsichore del-
tog for første gang sidste år og
kommer også i år. Derudover
kommer en ny gruppe og læg-
ger arm med børneteaterdan-
sen.

De hedder Eternia Danse Tea-
ter og er oprindelig fra Sverige,
men er efter årsskiftet flyttet til
Danmark. Det er dog ikke det
eneste dans, man kan beskæf-
tige sig med på festivalen.

Årets arrangørkonference
har titlen »Dans - så man for-
står det«, hvor Informations
teater- og danseanmelder
Anne Flindt Christensen vil
give sine bud på »oplevelses«
redskaber.

Disse kan bruges med
det samme på Corona
Danseteaters nye forestilling og
ricketts dance co's danseteater-
sport.

Se yderligere oplysninger om
arrangørkonferencen side 12-13.

3 DK - Foreningen for danske dansekompanier

3 DK er en interesseorganisation for danseteatrene, som i
løbet af de sidste par år har formået at manifestere sig.
Organisationen blev stiftet i 1993 med det mål at synliggøre dansen overfor
de offentlige myndigheder og publikum og at fremme medlemmernes samar-
bejde.

Det kan ihvertfald siges, at 3 DK har lykkedes med at få opmærksomhed i
pressen via »aggressiv« markedsføring og uden blødgørende ord. På den
måde er det også lykkedes få politikerne i tale, så der er kommet flere penge
på bordet til danseteatrene, ihvertfald midlertidig.

3 DK udgav sidste år debatoplægget »Dansen i nærbillede - Dans er Tiden
NU« i forlængelse af Peter Duelunds kulturpolitiske redegørelse »Kulturens
politik«. Heri skriver de bl.a.: »- Arbejdet med danseforestillinger for børn og
unge skal fortsættes og kompagniernes vilkår ligestilles, osse økonomisk,
med det øvrige børne- og ungdomsteater«.

Foreningens adresse er: 3 DK, Meinungsgade 8 D, 4.,
2200 København N, tlf: 31 39 43 41

DANSETIDSSKRIFTER

Terpsichore

Der har i Danmark ikke ek-
sisteret rene dansetidsskrif-
ter i mange år, men i marts
måned fejrer **TERPSI-
CHORE** et års fødselsdag.

TERPSICHORE er et tids-
skrift for moderne dans og
udkommer på initiativ af
Odense Dansers Venner
fire gange om året til en pris
af kr. 100.

Bladet indeholder noget
kulturpolitik, danseleksikon,
dansens historie, beskrivelse
af dansemiljøet i forskellige
egne af Danmark, oplevelser
og tanker om dans, åben ka-
lender og bladet har sin
egen tegneserie på bagsiden
om Babettes fataliteter.

Abonnement fås ved hen-
vendelse til:
Odense Dansers Venner,
TERPSICHORE,
v/Marianne Worm,
Dragebakken 184, 5250
Odense SV, tlf: 66 17 63 65.

PD 2

Et andet dansetidsskrift **PD
2** blev »født« i 1995 på initia-
tiv af tidligere studerende på
Dansens Æstetik og Histo-
rie, Københavns Universitet.

Temaet for første nummer
er dans - dannelsesuddan-
nelse. Den danske danseud-
dannelses sættes op mod den
finske, norske og svenske,
en amerikansk danseskoles
sociale funktion beskrives,
foto session af Jens Hemmel
o.m.m.

Bladet går dog en uvis
fremtid i møde.

Næste nummer skulle ud-
komme i slutningen af april
måned, men økonomien er
ikke hjemme.

Henvendelse kan ske til:
Karina Andersen,
Carl Langes Vej 54, st.th.,
2500 Valby. Tlf: 31 35 21 82
(Susanne Pørksen).

Danstidningen

Sverige har **DANSTIDNING-
GEN** eksisteret i flere år.
DANSTIDNINGEN rammer
dansemæssigt bredere end
de danske tidsskrifter, idet
der ikke bare skrives om
klassisk ballet og moderne
dans, men også om
showdans, etnisk dans og
folkedans.

Indholdet er bl.a. portræt-
ter af koreografer, boganmel-
delser, emner indenfor dans-
emedicin, beskrivelser og
rapporter fra forskellige si-
der af dansemiljøet, nyt fra
danseverdenen og kalender-
stof fra Sverige, Finland,
Norge og Danmark.

Et abonnement koster 100
sv.kr. for fire numre
og kan fås ved
henvendelse til:
Danstidningen,
Box 9237,
S-102 73
Stockholm,
tlf: +46 8 84 92 87.

Ann Berit
Sourial, der
anmelder
alle nye
dansefo-
restillin-
ger for
børn og
unge i
Børnetea-
teravisen,
har selv været
aktiv danser gennem mange år.
Pt. studerer hun tillige dansens
æstetik og historie på Køben-
havns Universitet

Underfuldt og vidtfavnende

Syv børne- og ungdomsteatres samarbejde om Kulturby-projektet »Hans Christian & Søren« tegner til at blive en succes af allerstørste betydning. Efter foreløbig at have oplevet fire af forestillingerne er ethvert forbehold overfor projekt-idéens bæreevne forduftet

Af Randi K. Pedersen

Det lød lovlig opportunt og uopfindsomt med al denne Andersen og Kierkegaard, selvom idéen stensikkert ville udløse tilskud fra Kulturby 96 og da også har gjort det. Men var d'herrer - bortset fra at være berømte - leveringsdygtige i stof egnet til

børneteater?

Det ser sådan ud. I hvert fald har ingen af de fire forestillinger måttet tage pædagogisk-dramatisk forer-greb for at få tilskuerne til at holde ved. Det gjorde de helt frivilligt og opmærksomt. En nødvendig forudsætning for at følge med i de komprimerede, sceniske forløb, hvor

eksistentielle tankegange snor sig ud og ind af en - ofte fragmentarisk og kalejdoskopisk - handlingsgang.

Glipper et par guldkorn undervejs, sker der intet ved det. Skønt vidt forskellige af form og indhold opleves forestillingerne alle som illumineret indefra af H. C. Andersens finurlige og vidtfavnende geni. For det er tydeligvis digteren Andersen fremfor filosofen Kierkegaard, der har været den store inspirationskilde.

Berømmelsen værd

Dansk børneteater er verdensberømt, det kan ikke siges for ofte. Så meget større er fornøjelsen ved at konsta-

tere, at børne- og ungdomsteatret stadig er sin berømmelse værd. I samarbejdsprojektet »Hans Christian og Søren« opleves det direkte i de omtalte forestillinger. Niveaue blandt de bedste af teatrene, der tæller både nyere og meget erfarne teatre, er det højeste nogensinde.

Målt både på det øvrige børneteater, men også i forhold til det meste af voksen-teaterområdet.

Bedre argumenter gives der ikke for en grundlæggende økonomisk omprioritering på teaterområdet. Det skulle kulturminister Jytte Hilden prøve at konstatere ved selvsyn og få nogle enestående teateroplevelser i tilgift.

Eventyrenes tour de force

Bådteatret har ikke megen »Søren« i sin forestilling. Til gengæld har teatret en Morten Grue, hvis talent for animationsteater er af samme stof som »Hans Christians« digtning

ANMELDELSE

Bådteatret: »At stå på Valby Bakke« efter H.C. Andersen. Bearbejdelse: Morten Grue og Finn Rye. Instruktion og scenografi: Morten Grue. Medvirkende: Pia Kejlbo, Finn Rye og Johanne Lykke Madsen (danser).

Måske burde H.C. Andersen ud nævnes til Danmarks første animator. Tanken melder sig ved mødet med Morten Grues og Finn Ryes tour de force gennem en række af de verdensberømte eventyr i forestillingen »At stå på Valby Bakke«. Hvor dog et enkelt - »De røde sko« - i særlig grad tiltrækker sig opmærksomhed, fordi det fortælles i sin fulde længde. Ikke i et stræk, men stump for stump, efterhånden som der med behændig hånd »krydsklippes« mellem det grufulde eventyr, der opføres som skyggeteater, og den purunge Andersens levnedsløb. Ingen af delene til at grine af, snarere tværtimod. Til gengæld formet og spillet med maksimal sans for nogle af de stærkeste elementer i teatrets væsen: Magien, poesien og den frydefulde billedfantasi, der præger hele opsætningen og gør det nemmere at følge med for de mindste på 3 år.

Men først går det hele i gang med et langt sammenrullet bånd, der hæver sig ganske langsomt, som en slange. Et suverænt udtryk for kompetent børneteater, der med enkle virkemidler forstår at åbenbare magien og fange tilskuernes opmærksomhed. Helt i Ander-

Et herligt poetisk trekløver med sikker sans for eventyrets og teatrets magi. Pia Kejlbo, Johanne Lykke Madsen og Finn Rye

sens ånd og med indslag af dukketeater, pantomime og ballet føres man gennem digterens brogede underfulde univers, hvor tepotter kan slås itu uden af den grund at miste målet.

Ligesom fortæpper, når de er forelskede, naturligvis finder det morsommere at gå sammen end fra hinanden, og røde sko kan tvinge en pige til at danse sig fra et liv, hun alt for sent forstår at

værdsætte. Måske fordi det ikke kun gav hende røde sko, men også ufrihed. En historie, som de mindste - trods Pia Kejlbos følsomme fremstilling - næppe begriber og næppe heller kan følge i den opsplittede form, den fortælles i.

Men hvor Andersen tier, tager tingene og den eminente Finn Rye over, der med kløvnens blide åsyn og skarpe, gestiske præcision for alvor

sætter gang i hele spektret af virkemidler. For Bådteatrets forestilling er et under af opfindsomme indfald, hvoraf det bedste er at lade en lyselevende ballerina være blandt de medvirkende.

»Hun er ikke bare pæn, hun er nydelig,« som digteren nok ville have sagt. Samtidig med, at der med dansen føjes et aspekt til eventyrene, som den lange, klodsede digter gerne ville, men ikke havde

talent for at beherske. Det vidste han ikke, da han stod på Valby bakke ved ankomsten til København og endnu ikke kendt sin egentlige, sin »eksistentielle« bestemmelse.

Randi K. Pedersen

ANMELDELSE

Flere anmeldelser på side 15 og 16

Festival 96

Oo i Hvidovre

Arets store børne- og ungdomsteaterfestival afvikles i år fra 14.-21. april i Hvidovre, der i anledning af kulturbyåret er værter for den 26. festival. Omkring 70 teatre vil møde op med næsten 100 forskellige forestillinger, der opføres mere end 400 gange i alt. Og der er gratis adgang til alle festivalens forestillinger.

Det er Hvidovre Kommune, Københavns Amt og Kulturministeriet, der betaler og inviterer til verdens største børne- og ungdomsteaterfestival, som er arrangeret af Teatercentrum i Danmark.

I løbet af festivalugen spilles der et væld af forestillinger på kommunens skoler og institutioner, men der er også en række offentlige forestillinger (se næste side), hvortil der ligeledes er gratis adgang og hvortil der kan bestilles billetter fra 1. april på festivalsekretariatets telefon 36 77 58 00.

Fredag den 19. april afholdes en arrangørkonference i Hvidovre Medborgerhus, hvori danseater for børn introduceres (se program og tilmelding næste side).

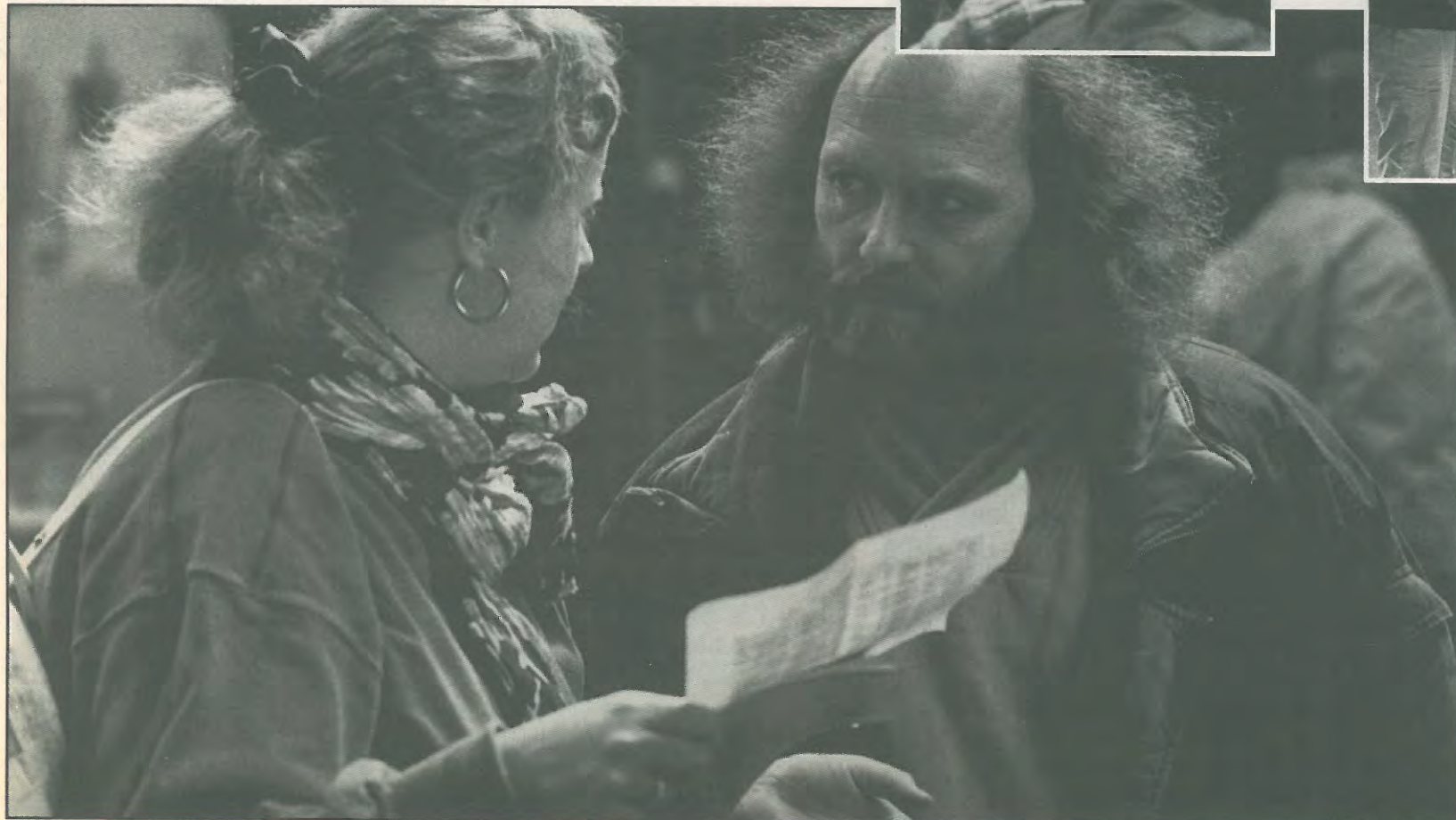
Og lørdag den 20. og søndag den 21. april går det så løs med det store weekendarrangement med omkring 200 offentlige forestillinger spredt over festivalområdets spillelokaler (se kort og nærmere information om program m.m. og en liste over samtlige forestillinger på de næste sider). Til weekend-delen myldrer det traditionelt ind med børneteaterarrangører og andre interesserede fra hele landet. Her er der også mulighed for at købe mad og drikke, plakater, børneteaterlitteratur m.m.

Som et særarrangement under Kulturby 96 gæstespiller Vietnams Nationale Vandmarionetteater med forestillingen »Tales of the Red River« i Frihedens Idrætscenter onsdag, torsdag, fredag, lørdag og søndag i løbet af festivalugen (se nærmere omtale og program på de næste sider).

Festivalsekretariat

Yderligere information om Festival 96 fås hos Teatercentrum (33 15 69 00), der indretter festivalsekretariat på Risbjerggård fra 12. til 18. april, hvor der er åbent fra kl. 9-20.

Adresse: Festivalsekretariatet • Risbjerggård • Hvidovrevej 241
• 2650 Hvidovre • Telefon: 36 77 58 00

En del af charmen ved årets store børne- og ungdomsteaterfestival er det pulserende kølv, når weekendens 200 forestillinger afvikles - og hvor der går nye forestillinger igang hvert kvarter. I køerne udveksles der erfaringer og gode tips. Der er godt nok gratis adgang til alle forestillingerne, men der kræves billet af hensyn til regulering af publikumsantallet til den enkelte forestilling. Her fra Næstved ved festival 1991

Festival 96

OFFENTLIGE FORESTILLINGER

15. - 19. APRIL

Dukketeater i vand

- det lyder eksotisk og meget specielt! - Og det er det også

Festival 96 har den store glæde at kunne præsentere sit publikum for det bedste indenfor denne helt unikke teaterform - en traditionel form, som udelukkende praktiseres i Vietnam.

I Vietnam er hovednæringsmidlet ris - og ris dyrker man »vådt« i Vietnam. Man planter og høster i oversvømmede marker. Og netop her finder vi oprindelsen til vand dukketeatret.

Ved høstfesten f.eks. spillede man teater for hinanden - og fejrede på den måde også vandet, som var den livgivende kilde til høsten.

I tidens løb har formen naturligvis udviklet sig til at blive en kunst-form, og festival 96 er stolt over - med støtte fra Kulturbymidlet 96 - at kunne præsentere det fornemste af disse teatre her i Hvidovre

Det statslige (nationale) vanddukketeater.

Forestillingen »Fortællinger fra den røde flod« består af enkeltstående sekvenser, der dels er genfortællinger af vietnamesiske sagn og myter (dragernes kamp, skilpadden og den røde sværd), dels historiske begivenheder (som f.eks. krigen mod Kina) og dels scener fra landsbylivet i Vietnam (høstarbejdet, landsbymusikanterne, fiskefangst osv.). Vi ser ikke dukkeførerne - de går i vandet bag »tæppet« og fører de kunstfærdige dukker og øgenstande på lange bambusstænger med sindrige snoretræk under »tæppet«. Og hele forestillingen udspiller sig i og på vandet i det store cirkulære bassin, som bliver bygget i Hvidovre Is stadion - og som rummer 83.000 liter vand.

Et traditionelt vietnamesisk orkester akkompagnerer hele forestillingen. »Fortællinger fra den røde flod« er et spændende møde med en helt anderledes teaterform - et kig ind i en fin gammel kultur, som de fleste af os kender alt for lidt til.

billetudlevering 1/2 time før forestillingens start på Engstrandskolen
(= almindeligt weekend system).

Mandag d. 15/4

Kl. 17: Theater la Balance:

»Snedronningen« (8 år og op).

Avedøre Fritidscenter.

Kl. 20: Teatret:

»Den komiske tragedie« (14 år og op).

Medborgerhuset.

Tirsdag d. 16/4

Kl. 17: Batida:

»Pigen i det blå æg« (6-10 år):

Medborgerhuset.

Kl. 20: Baggårdsteatret:

»Don Quixote« (14 år og op).

Avedøre Fritidscenter.

Onsdag d. 17/4

Kl. 17: Comedievognen:

»Dinner Transportable« (7-11 år).

Avedøre Fritidscenter.

Kl. 17: Fair Play:

»Blik og Bach« (9 år og op).

Strandmarkens Fritidscenter.

Kl. 19: Det lille Turnéteater:

»Nazaræeren«, (13 år og op).

Hvidovre Kirke.

Kl. 19: Vietnam Nationale Vandmarionetteater:

»Tales of the Red River« (5-12 år).

Isstadion, Frihedens Idrætscenter.

Torsdag d. 18/4

Kl. 17: Kaskadeteatret:

»Trolldanden fra Oz« (7 år og op).

Avedøre Fritidscenter.

Kl. 17: Den Blå Hest:

»Den bedrøvede paraplydame« (7-11 år).

Strandmarkens Fritidscenter.

Kl. 19: Vietnam Nationale Vandmarionetteater

»Tales of the Red River« (5-12 år).

Isstadion, Frihedens Idrætscenter.

Kl. 20: London Toast Theatre:

»Shakin' Up Shakespeare« (15 år og op).

Medborgerhuset.

Kl. 20: Mimeteatret:

»Members Only« (15 år og op).

Avedøre Fritidscenter.

Fredag d. 19/4

Kl. 18: Teatret Zeppelin:

»Den lille prins« (7-12 år).

Strandmarkens Fritidscenter.

Kl. 19: Det lille Turnéteater:

»Nazaræeren« (13 år og op).

Hvidovre Kirke.

Kl. 19: Vietnam Nationale Vandmarionetteater

»Tales of the Red River« (5-12 år).

Isstadion, Frihedens Idrætscenter.

Kl. 19: Uppercut Danseteater:

»Trigger« (13-18 år).

Dansborghallen.

Kl. 20: Odsherred Teater:

»Kentaure« (14 år og op).

Engstrandskolen.

Kl. 21: Teatret:

»Sit« (14 år og op).

Frydenhøjsskolen.

Billetbestilling tlf.: 36 77 58 00 fra 1. april (billetter gratis).

(Ret til ændringer forbeholdes).

Let at komme til festival

Arrangørkonference 1996

Arrangørkonferencen 1996 sætter focus på dansen.

Hvad er det dans kan, som ordet ikke kan? Kan en historie omsættes til dans, så den ikke blot står som en kliché eller en samling gymnastiske øvelser? Hvad har kropsidealer eller kropssprog at gøre med vores opfattelse af dans?

Disse og mange flere spørgsmål vil Informations teater- og danseanmelder Anne Flindt Christensen komme ind på. Ud fra et historisk afsæt belyser hun moderne dans v.h.a. video-eksempler, og viser os, hvordan bevægelse kan påvirke sanser og intellekt. Sagt med andre ord: Vi får »oplevelses« redskaber, som vi kan bruge som inspiration, når vi ser en danseforestilling.

Konferencens danseforestilling bliver Corona Danseteaters nyeste forestilling »Frø - det kan du selv være«, og i forbindelse med denne fortæller koreografen Jørgen Carlsund bl. a. om sit arbejde med at lave dans for børn, og hvorfor han mener, det ikke er nødvendigt at have redskaber for at se dans.

Ricketts dance co. har udviklet dansens pendant til teatersport, nemlig danseteatersport, som en måde at kombinere kunst med leg, så tilskueren bliver vidne til den skabende proces. Kathrynée Rickett siger, at man kan lave dans på samme måde, som man bager en kage, og har derfor brudt stilartern ned til fem grundlæggende elementer: tid, form, rum, dynamik og det teatraliske. Publikum bliver instruktører, styret af en formand.

Anne Flindt Christensen kæder tingene sammen, fremhæver, konkluderer og afrunder dagen.

En dag, der handler om at suge til sig, lære og blive inspireret. Og det handler naturligvis også om teater for børn og unge.

Materiale til konference-deltageren udsendes fra TC i uge 15.

Arrangørkonferencen fredag d. 19. april foregår i Medborgerhuset, Hvidovrevej 280 Hvidovre

PROGRAM FOR ARRANGØRKONFERENCE 1996

9.30 - 10.00.	Ankomst
10.00 - 12.00	Velkomst og introduktion.
12.00 - 13.00	Frokost
13.00 - 14.30	Forestilling og koreografens overvejelser
14.30 - 15.00	Kaffepause
15.00 - 15.45	Danseteatersport
15.45 - ca. 16.00	Afrunding og afslutning
Aften	Mulighed for at overvære en af festivalens forestillinger.

Hvidovre ligger kun otte kilometer fra Rådhuspladsen i København og huser knapt 50.000 mennesker. Byen praler bl.a. af at være omkranset på tre sider af grønne arealer og vand, men er i øvrigt let at nå til via Holbæk-motorvejen og Amager-motorvejen. Desuden er der fem S-togsstationer i kommunen og ti-minutters drift til Københavns Hovedbanegård i dagtimerne. Også Kastrup Lufthavn ligger næsten inden for synsvidde, så det er på alle måder let at nå frem til årets festivalby.

Det store weekendarrangement har sit centrum på Engstrandskolen, der ligger ud til Gl. Køge Landevej og i gåafstand fra Frihedens S-togsstation.

Hvidovre kommune har 11 folkeskoler og 79 daginstitutioner, så der er også et stort lokalt festivalpublikum. Til daglig består teaterlivet af Hvidovre Teater, egnsteatret Vestvolden og Hvidovre Amatørscene, og i forbindelse med Kulturbry '96 står Hvidovre for 15 forskellige projekter, ligesom man er involveret i det tværkommunale projekt, »Kulturen på Skinner«.

WEEKEND-ARRANGEMENT 20. og 21. april

HVOR? Hvidovre kommune.

FESTIVALOMRÅDET: Se kort

SPILLESTEDER:

1. Dansborgsskolen og Dansborgshallen
2. Frihedens idrætscenter
3. Frydenhøjsskolen og Frydenhøjshallen
4. Hvidovre Teater
5. Langhøjsskolen
6. Strandmarkens fritidscenter
7. Stadionhallerne

* Billetudlevering, information og cafe på Engstrandskolen

HVORNÅR?

Lørdag den 20. april er der åbning på Engstrandskolen kl. 9, hvor billetudleveringen starter. Der er forestillinger fra kl. 9,30 og frem til og med kl. 17. Søndag den 21. april starter billetudleveringen kl. 9, og der er forestillinger fra kl. 9,30 frem til og med kl. 17.

HVORDAN? Festivalens centrum er Engstrandskolen, Hvidovrevej 440, men adskillige spillesteder er inddraget i dette mammut-arrangement. Bedste transportmiddel til Hvidovre er S-tog til Friheden Station. Herfra er der to minutters gang til Engstrandskolen - og man slipper for besværet med at finde parkeringsplads.

PROGRAM over weekendens forestillinger kan afhentes fra Festivalsekretariatet og fra bibliotekerne i Hvidovre fra onsdag den 17. april kl. 12.

BILLETTER til alle forestillinger udleveres fra Engstrandskolen en halv time før hver forestillings start. Billetter kan ikke forudafhentes eller bestilles.

Hvert kvarter går der forestillinger igang, og inden for hver time vil der være forestillinger for alle aldersgrupper.

Der er gratis adgang til alle forestillinger, men der kræves billet af hensyn til regulering af publikumstallet til den enkelte forestilling.

FESTIVALADFÆRD

Området vil være inddelt i farvezoner, der gør det lettere at finde rundt til forestillingerne.

Forestillingens farvezone svarer til farven på billetten og på skiltene.

Vis hensyn til børnene i billetkøerne og i spillelokalerne

Aldersgrænserne skal respekteres, både af hensyn til børnene og af hensyn til forestillingerne

TILMELDINGSBLANKET TIL ARRANGØRKONFERENCEN (indsendes til TEATERCENTRUM senest d. 1/4 1996)

Navn: _____ Adresse: (hvortil materiale skal sendes) _____

Postnr. _____ By: _____ Tlf: _____

Repræsentant for: _____

Deltagerafgift kr. 350 (inkl. frokost og kaffe) er indbetalt pr. check _____ (kryds) giro _____ (kryds) til TEATERCENTRUM, Frederiksborggade 20,3., 1360 København K. Tlf: 33 15 69 00 Giro: 5 18 46 73

FORESTILLINGERNE

FRA CA. 1 1/2 ÅR

Groteatret
Rejsen
Alder: 11/2-4 år Varighed: 45 min.

Jytte Abildstrøms Teater
Trip Trap Træsko
Alder: 11/2-4 år Varighed: 30 min.

Rivegildet
Stefan og månen
Alder: 11/2-4 år Varighed: 30 min.

Teater 83
Min karrusel
Alder: 11/2-4 år Varighed: 30 min.

Teatret Månegøgl
Min jord - din jord
Alder: 11/2-4 år Varighed: 30 min.

Teatret Det Gode Håb
Fra en særlig kasse
Alder: 11/2-3 år Varighed: 40 min.

Vester 60
En dag i sengen
Alder: 11/2-4 år Varighed: 30 min.

FRA CA. 3 ÅR

Baggårdteatret
Fuglen i stenen
Alder: 5-8 år Varighed: 40 min.

Børneteateret Skægspire
Min engel (En lykkelig slutning)
Alder: 3-6 år Varighed: 50 min.

Bjørneteateret
Nattens drømme
Alder: 3-8 år Varighed: 50 min.

Børneteateret Bløb
Er der børn i voksne
Alder: 3-8 år Varighed: 45 min.

Corona Danseteater
Frø - det kan du selv være
Alder: 3-8 år Varighed: 40 min.

Det Gode Håb
Fra en særlig kasse (3-7 år)
Alder: 3-7 år Varighed: 40 min.

DRT
Alfred og Manfred
Alder: 3-8 år Varighed: 45 min.

DRT
Nielsen og Fisk
Alder: 4-8 år Varighed: 40 min.

Dryadeteateret
Barnet i sivkurven
Alder: 3-7 år Varighed: 40 min.

Dukketeateret Pin Pon
Troldepus under vandet
Alder: 4-8 år Varighed: 45 min.

Groteatret
Rejsen 3-7 år
Alder: 3-7 år Varighed: 45 min.

Grethe Mogensens Familieteater
Cirkus Mikkelliski
Alder: 3-9 år Varighed: 55 min.

Guldlok Dukketeater
Mester Jakel og tryllefløjten
Alder: 3-8 år Varighed: 45 min.

Jytte Abildstrøms Teater
Den lykkelige bonde

Musikteatret Undergrunden
Rasmus Klump Operaen
Alder: 3-8 år Varighed: 40 min.

Nørregaard & Reiches Teater
Et ensomt øre
Alder: 3-6 år Varighed: 45 min.

Paraplyteatret
Hvad siger ægget
Alder: 4-8 år Varighed: 50 min.

Silkeborg Dukketeater
Syvmilestøvlen
Alder: 5-9 år Varighed: 50 min.

Svanen
Tommeltoms rejse
Alder: 4 år og op - Varighed: 50 min.

Teatergruppen Gadesjakket
Jeg vil hjem
Alder: 4-8 år Varighed: 45 min.

Teatergruppen Mariehønen
Sandheden og Søhesten
Alder: 3-8 år Varighed: 45 min.

Teaterværkstedet v. Vera Kamis
Ole Lukøje
Alder: 5-10 år Varighed: 60 min.

Teatret Lampe
Av for katten
Alder: 3-8 år Varighed: 40 min.

Teatro Sfera di Om
Ciota, Matoc og Gulliver
Alder: 4-10 år Varighed: 45 min.

Teatro Rio Rose
Mod Nord
Alder: 5-10 år Varighed: 50 min.

Vandrefalken
Andersens Kierkegaard
Alder: 5 år og op Varighed: 40 min.

Vendsyssel Egnsteater
Sara og Snevide
Alder: 5-10 år Varighed: 45 min.

Vestenvinden
Frøprinsen
Alder: 3-10 år Varighed: 50 min.

Vester 60
Skattejagt
Alder: 4-9 år Varighed: 40 min.

Vietnam Nationale Vandmarionetteater
Tales of the Red River
Alder: 5-12 år Varighed: ca. 65 min.

FRA CA. 7 ÅR

Baggårdteatret
Klods Hans
Alder: 8-12 år Varighed: 50 min.

Baggårdteatret
Mure
Alder: 9-12 år Varighed: 50 min.

Bjørneteateret
Filfjonken som troede på katastrofer
Alder: 6-10 år Varighed: 45 min.

Bjørneteateret
Ulv i forklæde
Alder: 9 år og op Varighed: 50 min.

Bådteatret
Fluen
Alder: 6 år og op Varighed: 50 min.

Comedievognen
Paradis i sandkassen
Alder: 8-11 år Varighed: 60 min.

Comedievognen
Dinner Transportable
Alder: 7-11 år Varighed: 50 min.

Corona + Det Lille Turnéteater
Tigertango
Alder: 7 år og op Varighed: 40 min.

Den Blå Hest
Den bedrøvede paraplydame

Alder: 7-11 år Varighed: 40 min.

Den Blå Hest
Det underste land/Hidden Land
Alder: 8-12 år Varighed: 75 min.

Egnsteatret Gruppe 38
Himmelsengen
Alder: 8 år og op Varighed: 50 min.

Egnsteatret Gruppe 38
Og de levede lykkeligt ...
Alder: 8 år og op Varighed: 45 min.

Eternia Danse Teater
Hovsa
Alder: 6-9 år Varighed: 40 min.

Eternia Danse Teater
Dør
Alder: 12 år og op Varighed: 40 min.

Eternia Danse Teater
Nordlys
Alder: 12 år og op Varighed: 35 min.

Fabula Teatret
Det mystiske hus
Alder: 6-12 år Varighed: 45 min.

Fabula Teatret
Digter på en sky
Alder: 6-13 år Varighed: 60 min.

Fair Play
Nederste skuffe til venstre
Alder: 9-12 år Varighed: 50 min.

Fair Play
Blik og Bach
Alder: 9 år og op Varighed: 60 min.

Folketeatret Ung Scene
Nattergalen
Alder: 6-10 år Varighed: 35 min.

Jako-Bole Teatret
Så sig da noget
Alder: 11-14 år Varighed: 70 min.

Jakob Mendels Teater
Gensyn
Alder: 11-16 år Varighed: 45 min.

Jytte Abildstrøms Teater
En 1/2 vind
Alder: 6-12 år Varighed: 60 min.

Kaskadeteatret
Troldepus fra Oz
Alder: 7 år og op Varighed: 60 min.

Mister Jones
Dracula
Alder: 11-16 år Varighed: 60 min.

Nørregaard & Reiches Teater
Historien om fiskeren Marcus
Alder: 6 år og op Varighed: 45 min.

Refleksion
Drengen og træet
Alder: 6 år og op Varighed: 55 min.

Rimfaxe Teater
Don Quixote
Alder: 8 år og op Varighed: 100 min.

Svalegangen
Nattergalen
Alder: 6 år og op Varighed: 40 min.

Svalegangen
Eventyret om Zar Saltan
Alder: 6-12 år Varighed: 45 min.

Teatergruppen Batida
Pigen i det blå æg
Alder: 6-10 år Varighed: 55 min.

Teatergruppen Batida
Ridderen der forsvandt
Alder: 8-12 år Varighed: 55 min.

Teatergruppen Gadesjakket
Thor og Jætteerne
Alder: 9 år og op Varighed: 50 min.

Teatergruppen Mariehønen
Magtens labyrint
Alder: 10 år og op Varighed: 55 min.

Theater la Balance
Snedronningen
Alder: 8 år og op Varighed: 90 min.

Teatret Artibus
Englekaramellen
Alder: 7-11 år Varighed: 40 min.

Teatret Artibus
Frøken Steins Monster
Alder: 12 år og op Varighed: 50 min.

Teatret Lampe
Kong Fusk
Alder: 6-12 år Varighed: 45 min.

Teatret Møllen
La Strada
Alder: 6 år og op Varighed: 45 min.

Æventyr Operaen
Thors Hammer
Alder: 6-12 år Varighed: 50 min.

Teater Vestvolden
Et eventyrligt møde
Alder: 10 år og op Varighed: 70 min.

Teatret Zeppelin
Den lille prins
Alder: 7-12 år Varighed: 70 min.

FRA CA. 13 ÅR

Baggårdteatret
Don Quixote
Alder: 14 år og op Varighed: 50 min.

Børneteateret
Hva så Billy?
Alder: 13 år og op Varighed: 50 min.

Danseteatret Terpsichore
Hieros Gamos
Alder: 14 år og op Varighed: 40 min.

Dansk Rakkerpak
Den bedste gave
Alder: 13 år og op Varighed: 60 min.

Dansk Rakkerpak
Hvad kan jeg blive?
Alder: 14 år og op Varighed: 60 min.

Det Lille Turnéteater
Nazaræren
Alder: 13 år og op Varighed: 45 min.

Holbæk Egnsteater
Øje for øje
Alder: 14 år og op Varighed: 90 min.

London Toast
Shakin' Up Shakespeare
Alder: 15 år og op Varighed: 70 min.

Mariposa Teatret
Pedro og kaptajnen
Alder: 14 år og op Varighed: 65 min.

Mimeteatret
Members Only
Alder: 15 år og op Varighed: 70 min.

Musikteatret Undergrunden
Skrat
Alder: 13 år og op Varighed: 50 min.

Nørregaard & Reiches Teater
Morris
Alder: 14 år og op Varighed: 70 min.

Odsherred Teater
Kentaur
Alder: 14 år og op Varighed: 60 min.

ricketts dance co.
Bryd ned, byg op
Alder: 14 år og op Varighed: 50 min.

Uppercut
Trigger
Alder: 13-18 år Varighed: 35 min.

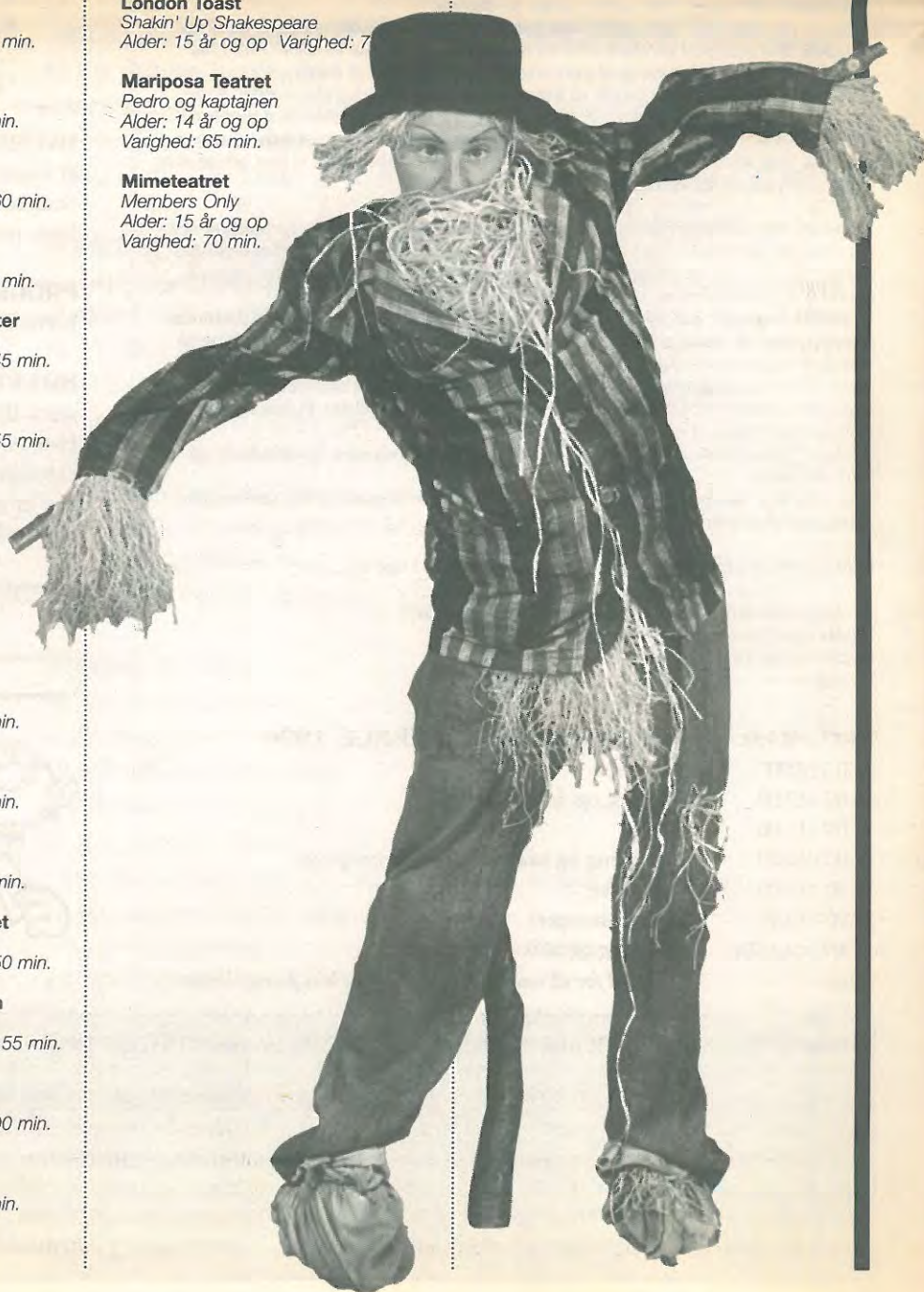
Taastrup Teater
Den pokkers mur
Alder: 14 år og op Varighed: 70 min.

Teatergruppen Gadesjakket
Den rene vare
Alder: 13 år og op Varighed: 45 min.

Teatertruppen Replikken
Dilemma
Alder: 13-16 år Varighed: 45 min.

Teatret
Den komiske tragedie
Alder: 14 år og op Varighed: 90 min.

Teatret
Sit
Alder: 14 år og op Varighed: 50 min.

Alder: 3-9 år Varighed: 40 min.

Jytte Abildstrøms Teater
Summa Summarum
Alder: 5-9 år Varighed: 45 min.

Jytte Abildstrøms Teater
Pimpegryden
Alder: 5-10 år Varighed: 45 min.

Marionetteater Magnifique
Troldepus lærer
Alder: 4-10 år Varighed: 50 min.

McFetrichs Bondegårdsteater
Oscars forunderlige rejse
Alder: 3-10 år Varighed: 40 min.

Mister Jones
De 3 Bukke Bruse
Alder: 4-9 år Varighed: 40 min.

Skuespil for brød

H.C. Andersen rejste meget - både inden for og uden for landets grænser. For tiden har han i egen person slået sig ned i eksotiske omgivelser på Anemoneteatrets gøglerscene

ANMELDELSE

Anemoneteatret: »Den flyvende kuffert« af H.C. Andersen. Dramatisering og iscenesættelse: Søren Skjold. Musik: Sten Ørting. Scenografi: Niels Secher. Medvirkende: Ole Hinsch, Lisbet Lipschitz, Albert Nielsen og Thomas Larsen (musiker).

Eventyrfyrværkeri synger de til slut i Anemoneteatrets ualmindeligt charmerende forestilling, »Den flyvende Kuffert«.

En musikalsk dramatisering af H.C. Andersens eventyr af samme navn. Men sat i op, så det tager sig ud som

Foto: Elisabeth Rende Kristensen

scener af den danske teater- og ballethistorie serveret i tidens kokette genre, syngespillet, med Bournonvilles »Napoli« spøjende i kulissen.

Her er også malerisk guldalder-genre med Andersen blandt tyvagtige og grinagtige gøglere i Italien. En gave til enhver scenograf - her Niels Secher, der da også har vidst at udnytte mulighederne i

det eksotiske eventyr. Hvor der foruden den formidable flyvetur og andre tekniske snedigheder også bydes på billedflot tyrkisk prinsessebryllup.

Lyder det gabende gammeldags? Det er det stik modsatte.

Blandt andet takket være en brandgod tekst og boblende herlig musik, som i vaskægte operastil lader san-

gene opsummere eller bringe handlingen videre. For Anemoneteatret har investeret al sin entusiasme, kunnen og erfaring med seriøs og tidssvarende musikdramatik for børn i den højst nutidige forestilling. Hvor den levendegjorte kulturhistorie er en sidegevinst, som mange af børnene næppe ellers ville stifte bekendtskab med.

De er trods alt også mere optaget af den stakkels Hans Christian, der i Ole Hinsch har en H.C. Andersen, hvis høje, slanke skikkelse og store, velproportionerede næse ikke blot er ren foræring for enhver forestilling og en klar vinder blandt tidens p.t. mange H.C.'er.

Som den fremragende og musikalske skuespiller Ole Hinsch også er, er han faktisk ubetalelig i rollen som digteren.

Plaget af en blytung skrive-

blokering, fremkaldt af en kritik af Søren Kierkegaard, gemmer han sig på en taverna sydpå. I øvrigt en god lejlighed til at præsentere kosmopolitten Hans Christian, som her møder nogle musikalske gøglere. Af sult og nød binder de ham en flig af en historie på ærmet, der bringer digtersjælen flot igen, og giver dem brød på bordet. Plus alt det, de ser deres snit til at stjæle fra den velbeslåede dansker, og som giver forestillingen et tilbagevendende moment af spænding.

Den finurligt farverige historie er iscenesat i en næsten musicerende rytme. Resten af fornøjelsen - og den er stor - leverer de medvirkende, der veloplagte spiller helt i bund og helt ud, men aldrig ned til det unge publikum, som ikke bør være under 5 år.

Randi K. Pedersen

En fuldbåren dronning

Med »Snedronningen« har Theatre La Balance nået et foreløbigt højdepunkt og sikret børneteateret et løfterigt generationsskifte. Nyskabende uden at miste det bedste af det gamle, respekten for publikum

ANMELDELSE

Theatre La Balance: »Snedronningen« baseret på H.C. Andersens eventyr fra 1844. Manus og iscenesættelse: Marc van der Velden. Scenografi: Tinne Borgland. Komponister/Musikere: Thomas Agergaard og Birgit Løkke Larsen. Medvirkende: Anne Karina Nikolaisen, Birger Persson og Birgitte Norholt.

Bedre kan det ikke gøres. Allerhøjest en smule kortere af hensyn til tilskuere med behersket koncentrationsevne.

La Balance har før lavet kontroversielle, seværdige forestillinger og også før dramatiseret H.C. Andersen. Men med »Snedronningen« har teatret skabt en forestilling meget tæt på det perfekte. Et fuldbåret drama af tanker og følelser - lige oplevelsesrigt for børn og voksne.

Med Søren Kierkegaards eksistensfilosofi som ekstra dimension vover - og evner - en fremragende iscenesættelse at blande genrer og

virkemidler til et sublimt kunstnerisk udsagn. Der i kraft af et sikkert overblik styrer os lige derhen, hvor det gør ondt eller godt eller begge dele på en gang. Samtidig med, at det dejlige eventyr om legekammeraterne, Kay og Gerda, der skilles fra hinanden af den strålende kolde Snedronning, men alligevel får et kærligt liv sammen, bringes i omdrejningshøjde med nutiden.

Derved bliver den hjerleteknugende og skånselsløst usentimentale historie om forførelse, forhærdelse og forløsning tilgængelig for både børn og voksne. Fuldt af sceniske overraskelser, der vokser ud af et kunstnerisk overskud og uforfærdet veksler mellem det dæmpet berettende og tempofyldt, hårdtslående action. Men som på intet tidspunkt fornemmes som forceret manér, der skal score på tilskuerens daglige kulturvaner.

Lige så lidt som de bratte skift i spillestil, genrer og stemninger udarter til roderi, men udelukkende skærper opmærksomheden i forhold til helheden.

»Snedronningen«'s største originalitet ligger i en række skræmmende, udtryksfulde scenebilleder, der rejser sig fra spillepodiets strenge geometrisk trekant.

Et flot tænkt udgangspunkt for en forbløffende funktionel scenografi, der i sammenhæng med nyskreven kompositionsmusik for klaver, blæsere og slagværk danner rammen om tre formidable skuespilpræstationer.

For Anne Karina Nikolaisen, Birgitte Norholt og især - Birger Persson er forestillingens indiskutabelt stærkeste kort. For dem er teater tydeligvis ikke et spørgsmål om at spille for voksne eller for børn, men om kunstnerisk kvalitet. Hos La Balance er kravene til elementære færdigheder således ultimative.

De medvirkende må beherske alt fra skole replikbehandling over kropsteater til rollen som dukkeførere - og gør det også.

Ligesom en god portion musikalitet er nødvendig, for at kunne levendegøre iscenesættelsens mangfoldighed.

Randi K. Pedersen

Tempofyldt teatermøde

Ved fiktionens hjælp bringes Søren Kierkegaard og Hans Christian Andersen sammen hos Teatret Vestvolden. Et møde fuldt af lige dele komik og dramatik

ANMELDELSE

Teatret Vestvolden: »Et eventyrligt møde«. Manus og iscenesættelse: Vivienne McKee. Komponist: Jacob Groth. Scenografi: Ianke Firing. Medvirkende: Nina Christrup, Pierre Miehe-Renard og Tom Jacobsen. Musiker: Ole Bo.

Det kunne godt have været sandt.

De kunne godt have mødtes, de to internationalt mest berømte danskere, som ejendommeligt nok levede i samme historiske epoke. H.C. Andersen blev født otte år før Søren Kierkegaard og var 50 år, da Kierkegaard døde. De boede begge i København, der ikke var nogen stor by, alligevel mødtes de aldrig.

De to kunstnerisk og filosofisk højt begavede mennesker har måske med vilje undgået hinandens selskab, hvem ved? I dag provokerer det fantasien at vide så lidt om årsagen hertil. Men med forestillingen »Et eventyrligt møde« giver Teatret Vestvol-

den kun delvist et bud på, hvordan et nærmere bekendtskab mellem de to kunne tænkes at være forløbet.

En ting er sikkert: Det ville ikke gå stille af, når to så modsatte karakterer tørnede sammen. Tilmed er de hver især modsætningsfyldte personligheder, hvis hudløse sjæle også lader til at kunne rumme en god portion kræmmermentalitet.

Desuden fyres der i forestillingen på forhånd op under geniernes samvær ved tilstedeværelsen af en veritabel (sex) bombe ved navn Regine Olsen.

Overmoden og sødmefuld har hun tilbudt sig til sin lovformelige forlovede, den vripne Søren, der takker for invitationen ved at hæve deres forlovelse. Grædefærdig stiller pigen hos Andersen, som skal have besøg af Kierkegaard i anledning af en kritik, denne har begået om et værk af Andersen.

Så er intrigen sat på skinner og kører af sted for fuld fart i hårdtslående revystil med fejende musik og sikre skuespilpræstationer.

Forinden har pædagogik-

ken fået sit, når publikum præsenteres for den historisk korrekte version af de tre personers data. Det foregår let og elegant takket være scenografiens eventyrbog i mega-format. Hvis læderbrune bind med guldtryk sender nostalgiske billeder af barndommens frydefulde godnatlæsning ind over nutidens tempofyldte teatermøde.

Der mangler således ikke noget, der hvor humøret, hallojet og den flotte musik skal sidde. Derimod får de medvirkende kun glimtvis mulighed for at grave et spadestik dybere og vise den følsomhed og intellektuelle råstyrke, der gjorde Kierkegaard og Andersen verdensberømte.

Samtidig ville »Et eventyrligt møde« have fået mere dramatisk farve og fylde af den kunstneriske substans, skuespillerne lader os ane lige under den overfladiske friskhed, spillestilen spænder dem inde i.

Randi K. Pedersen

Flere anmeldelser på side 16

På jagt efter fuldkommen

Teaterværkstedet Den Blå Hest med vellykket Miller-dramatisering

ANMELDelse

Teaterværkstedet Den Blå Hest: »Smilet ved stigens fod« frit efter Henry Millers roman. Bearbejdelse og iscenesættelse: Michael Meschke. Medvirkende: Lone Nedergård og Francois Boulay. Musik: Henrik Bredholt. Marionetdukker efter M. Meschkes modeller i scenografien: Michaela Meschke. Aldersgruppe: unge og voksne.

Smerte og glæde er tæt forbundne størrelser, når man forsøger at sætte sig selv på spil i forhold til at mærke og placere sig i livet.

En universel sandhed, som Teaterværkstedet Den Blå Hest får glimrende frem i deres nye forestilling »Smilet ved stigens fod«. Michael Meschke har med overbevisende talent for at bevare og udtryksføre det sanselige i forlægget bearbejdet og iscenesat Henry Millers roman fra 1948 om klovnens Auguste.

Vi starter i cirkusuniversets fremtoningsflade. Med Auguste, som sminker sig bag spejlet, for at træde ind på arenaen. Men vi når hurtigt både ind bag og udover den ydre optræden.

Med Auguste får vi smagt på den blanding af lyst og nød, der er forbundet med at søge uoverstigelig lykke. I

sine bestræbelser på at søge uforgængelig glæde og sanselige tilstande, bliver han fyret, fordi han ikke kan løsrive sig fra det smil, han giver publikum i sit spil. Men afskedigelsen tynger ham ikke. Tværtimod letter den, fordi den bliver starten på hans søgen efter sin identitet i virkelighedens verden. En famlende og skæbnesvanger rejse ud i det ukendte.

I »Smilet ved stigens fod« skabes en troværdig stemning af al den sødme, spræl og melankoli, som hører cirkusverdenen til. På et stjernebesat tæppe eller i og omkring en cirkusvogn udfører Francois Boulay og Lone Nedergård en række cirkusnumre hver især, sammen, eller som dukkeførere med både overraskelse og variation. Men frem for alt plads til alvorlige scener med ro og langsomhed. Scener med tid til en dvælen, der aldrig keder, men tværtimod konstant virker indtagende, fordi der i de ofte ordløse scener gås bag om ordene og hinsides det, som ordene har svært ved eller ikke kan rumme.

Marionetdukkespillet er excellent associationsskabende. En linedanser, en vægtløfter, en trapez-akrobat og en sangerinde, bringer her hver især masser af historier udover de konkret viste på banen med deres charmerende og virtuose numre.

En række fint timede spil,

hvor kvaliteterne ligger i de overraskende finurlige og sart poetiske måder, hvorpå numrene bliver forberedt, udført og afsluttet i et tæt samspil med Henrik Bredholts stemningssgivende og med talende musik og Michaela Meschkes smukke scenografi. Små situationer og ytringer får dybde. Det storslående i små tvivler, skrøbelige sammenstød og brutale afgørelser kommer frem i lyset.

»Smilet ved stigens fod« fortæller om klovn og hans dilemmaer, så de kryber helt ind under huden og vækker almenmenneskelig genkendelse. Augustes univers udvides og bliver efterhånden også vores. Vi får med ham smag for at søge »små smil, i stedet for latter og store klapsalver«. Og vi forstår det skisma, han befinder sig i som klovn - og dermed menneske - når »en klovn kun er lykkelig, hvis han er en anden, og jeg ønsker ikke at være nogen anden end mig selv«, for »det smukkeste er at være sig selv«.

»Smilet ved stigens fod« betjener sig ikke af de virkemidler, som unge sædvanligvis foretrækker. Den går nærmest imod. Den taler om ydmyghed overfor tilværelsen, og går bag det ydre for her at tale om identitet med en befriende blanding af skyggefyldt vemod og lys, naivistisk glæde.

Kirsten Dahl

En engel på fredsvisit

Visioner og billedrigdom fylder Filurens forestillinger

ANMELDelse

Børneteateret Filuren: »Tistu-drengen med de grønne fingre«. Manuskript: Maurice Druon. Dramatisering: Günther Mansdotter. Instruktion: Hugo Øster Bendtsen. Scenografi: Steen Lock Hansen. Medvirkende: Eva Maria Zacho, Karen Abrahamsen, Tom Rosendal, Christian Damsgaard og Morten Danckert.

Aldersgruppe: 5-12 år.

Væk med holdningsløshed og al forknyt, asketisk- og gråtone præget opsætningspraksis. Og frem med holdninger, visioner og en åbenlys lyst til og mod på æstetisk billed- og farverigdom.

Det synes at være det grundlag, hvorpå Børneteateret Filuren bygger deres forestillinger. Sidste år med »Soldaten«. Og nu i år med »Tistu-drengen med de grønne fingre«, Günther Mansdotters dramatisering af Maurice Druons børnebog fra 1962.

Grundhistorien er overskuelig. En dreng, Tistu, af en våbenfabrikant-familie viser sig at besidde evnen til at trylle blomster frem helt uden frø - blot med en

let fingerknipsen.

I starten tænker han ikke over hvilke muligheder, han dermed har for at gribe forstyrrende ind i samfundsordenen. Men efterhånden som han modnes, begynder han fordi han er fredselskende at forsøge og endog frelse mennesker ved at lade blomster skyde op som helsende midler i golde fængsler, på sygdomsramte hospitaler, og i våbenindustriens mange geværløb.

»Tistu-drengen med de grønne fingre« er i Filurens opsætning blevet et rigtigt eventyr med markant gode og onde kræfter.

Rummet er harmonisk farveafstemt og blomsterrigt. Her er dybdeperspektiv bagtil, en stor, skrånende spilleflade overstrøet med grønt korkgranulat fortalt, og et himmeloft med klirrende lyde og en stor nedsænkning stige.

Figurerne er trukket skarpt op. Tistu, gartneren, Hr. Moustarche og ponyen, Gymnastik, som alle er forbundet med himmelske kræfter, er alvidende og gode, og har evner til at skabe fred i verden. Mens stykkets andre personer - Tistus forældre, den autoritære lærer, der kun afventer forudfastsatte svar, og militærmanden, der forsøger at lære Tistu om ro

og orden - er jordiske eksistenser, hvis »tårer fryser til is og gør dem hårdhjernede«, fordi de »ikke ved hvordan man binder blomster«. De destruerer alt levende liv med røgen fra deres cigaretter og via den våbenindustri, de lever af, at andre - både deres fjender og deres allierede - fører krig med.

Forestillingen er bygget op af mange skiftende scener. Der er hele tiden hændelser at forholde sig til. Stille filosofiske sekvenser med blomstertrylleri og menneskeligt nærvær efterfulgt af højtlydende scener med bekymrede og oprørte forældre, militærfolk, der laver postyr, og journalister, der udbasunerer nyheden om hvordan blomsterne har gjort våbenfabrikken uarbejdsdygtig.

»Tistu-drengen med de grønne fingre« virker ind imellem for fyldt og bærer undertiden en lidt trættende forudsigelighed med sig, fordi begivenhederne ofte i sig selv rummer svaret, og fordi forestillingen bliver spillet med så entydigt tegnede figurer.

Som helhed markerer forestillingen sig dog med mange gode sekvenser med sprød og lun komik, dygtigt figurarbejde, og overraskende og smukke scenerier. **Kirsten Dahl**

ANMELDelse

Egnsteatret Gruppe 38: »...Og de levede lykkeligt«. Instruktion: Catherine Pøhler. Scenografi: Claus Helbo. Medvirkende: Bodil Alling, Grete Tulinius, Claus Mandøe og Søren Søndberg (trompet). Aldersgruppe: fra 8 år og opefter.

Begavet vanvid er det, som varmer allermost. Margarinen sprutter og vandet splasker i Gruppe 38's nyopsætning af »...Og de levede lykkeligt«. En jordnær og fantasimættet historie om mødet mellem den påståelige og faktafikserede Jasper og de to enfoldige

glade søstre, Vanda og Viola. Og via det, en forestilling om mødet mellem to livsforståelser, den lukkede og fastlåste rationalitet og den åbne og fleksible irrationalitet.

Forestillingen starter med, at Jasper langsomt vågner op til trompettoner, og straks med en mumlende automatik begynder at repetere en lang svada faktuelle kundskaber.

Stedet han vågner op til, er Vanda og Violas univers. Et lille vakkeltvorn hjem, deres forældre efterlod dem. Her glædes de hver dag over at snitte i træ eller sortere spåner. Hvis de ikke tålmodigt afventer den rette fisks byden sig sprællende til i vandspanden, eller med pirrende fryd sidder og ser

Gådefulde rødbeder og magiske fisk

Sanselig, drilsk og lun forestilling om levevis og livsforståelser

frem til den store lodseddelgevinst, som de med uafviselig sikkerhed ved, morgendagen vil bringe.

Midt mellem krøllede træspåner, sprælske fisk og grammofonknitrende fuglefløjt kommer Jaspers fastlåste meninger, der alle er bundet op på, at deres sandhedsværdi kan slås op på hans lille bærbare PC'er, på en hård og lærerig prøve. Via alle de små ting, de to søstre gør, og i selve den måde, hvorpå de tackler de situatio-

ner, som opstår, oplever Jasper - og vi - hvor frydefuldt det kan være at leve, når det sker ud fra en ydmyghed overfor skæbnen og en uforbeholden glæde ved livet her og nu.

Han oplever, at det ikke behøver at være sagen på forhånd at kende resultatet af det, man har med at gøre. For som Viola, svarer ham på spørgsmålet om, hvad det stykke træ, hun er i færd med at snitte i, skal blive til: »Det ved man ikke, før den

er blevet til det, den skal blive til«, alt imens hun med sin herligt finurlige drømmeriske logik selv begynder at grunde lidt over hvad den monstro lige nu er.

Og han bliver konfronteret med den ukomplicerede måde, hvorpå den blinde Vanda forholder sig til sin fars død. »Mennesker kan ikke flyve«, er hans kommentar til hende, da hun har fortalt om, hvordan hendes far blev trukket til himmels med en fiskekrog, bedst som han selv skulle til at hale fangst i land. Men Vanda, for hvem tilværelsen ikke på samme vis kræver bevisførelser, svarer blot: »Så gad jeg vide, hvordan de kom derop.«

Jasper står for den rigide

livsorientering. Men som et lille clue har han også det ulogiske i sig. Han erstatter f.eks. snøreband med elastikker og bruger en gaffel som både kam og neglerensser.

»...Og de levede lykkeligt« er et opløftende godt eksempel på, at tilværelsen behøver at udfordre og bagvende alle de vedtagne normer og forskrifter for, hvordan verden hænger sammen. Og når det, som her, sker sanseligt, drilsk og lunt på det ulogiske og drømmeriskes egne præmisser, får man et blik ind i et helt forunderligt liv, der indgyder optimisme og mod på en særlig både nænsom og pi-blende måde.

Kirsten Dahl

Teater på skæret

Af Hans Nørregaard

En lille beretning om et nødvendigt besøg på Christiansø

Det er januar måned, det er koldt, vinden blæser 13 sekundmeter fra øst, og vi er på vej fra

Tejn havn på Bornholm, med retning mod Christiansø, Danmarks østligste punkt.

Nørregaard & Reiches Teater er ombord på »Elephanten«, Christiansø's redningsfartøj. Vi har surret scenografien fast på dækket, nogle har taget søsygepiller og det varme undertøj er fundet frem. Turen tager en time og et kvarter i modvind og flere ansigter er betænkeligt grønne og den livlige talestrøm er lige så stille forstummet.

Kolde, men fattede, ser vi øen dukke op af disen. Det lille fyr på Tat, (en lille klippekold), Græsholmen med

dens utrolige fugleliv, Lille-tårn på Frederikssø, Fængslet, Gaden - og endelig svinger vi til bagbord og ind i den sydlige ende af den naturlige havn mellem Frederikssø og Christiansø og pludselig er kutteren rolig som en godmodig elefant.

Forestillingen bliver losset i land og med hjælpsomme hænder fra øens støtteforening får vi bugseret scenografien over den lille bro, over klipper frem til »Månen«, øens forsamlingshus, hvor forestillingen skal spille kl. 19.

Ideen med Christiansø opstod, da vi skulle en uge til Bornholm med »Historien om fiskeren Markus«. Der var en dag tilovers, og vi syntes at handlingen i vores forestilling lige måtte være noget for øboerne, så vi tog kontakt og meget hurtigt fik vi i stand at komme over og spille en familieforestilling. Men på grund af tidspunktet gik der ikke nogen postbåd, men teater ville man have, så »Elephanten« blev sendt afsted efter os.

Her i 1996 består øens faste befolkning af 100 men-

nesker, hvoraf ca. 25 er børn i alle aldre.

»Månen« er et lille aflangt stenhus med en entre og en lille sal, hvor der for enden hænger et smukt lyssende maleri af Henning Køjse, kunstner af guds nåde, maler, skribent og musiker. Han er bl.a. kendt for sangen »Ud på flisen Karoline«. (Flisen er et lille plateau ved siden af kroen, hvor der hver sommer danses til den lyse morgen).

Utroligt nærvær

Stille og roligt ender det med, at ca. 70 mennesker i alderen 4 til 75 år møder op. Vi kommer igang med forestillingen og mærker meget hurtigt et lydhørt, veloplagt publikum, der om nogen kender til fiskeri, til den stemning - tone om man vil - forestillingen spilles i.

Der er et utroligt nærvær mellem publikum og os, en knivskarp koncentration i salen. På et tidspunkt i forestillingen vil Klaus sælge de fiskekasser, Markus har foræret til Hans, og

da han spørger publikum hvor meget han kan få for kasserne, siger en lille klar røst; »Ikke en skid!«. Andre steder kommer børnene med forskellige bud, men her, hvor man vokser op med fiskeri, ved man godt, at træfiskekasser for længst er udgået og derfor ikke er noget værd.

Forestillingen slutter med at de to barndomsvenner sammen spiller noget musik, mens folk stabler de fi-

skekasser sammen de har siddet på.

Vindstyrken var oppe på 15 sekundmeter, da vi skulle sejles tilbage, så der var nogle i truppen der havde betænkelige miner, men som ø-boerne sagde; »I skal jo sejle ned ad bakke, så det er inged«.

Det var et utroligt skue når bølgerne kom rullende ind under båden hurtigere end den sejlede, så det var helt uden problemer og

søsyge, at vi nåede til Tejn.

Vi håber ikke det bliver sidste gang, vi skal derover med en teaterforestilling og vi kan kun opfordre vores kolleger at gøre det samme. De er meget interesserede, hjælpsomme og får utroligt sjældent mulighed for at se teater.

Der er en lille skole med ni elever på Christiansø, og de har næppe råd til at købe en forestilling. Der er ingen teaterforening, men 100 pragtfulde publikummer derude på det østlige skær - og dem skal vi også give teateroplevelser.

Dårlig teateroplevelse

LÆSERNE SKRIVER

Søndag den 28. januar havde jeg og de øvrige i Emanuels Børneteatergruppe den dårligste teateroplevelse, der kunne tænkes. (Emanuel er den danske frimenighedskirke fra dengang Skærbæk var under Tyskland. I 1986 købte en gruppe mennesker den ubenyttede kirke for en krone, og det blev starten på

Emanuel's Kulturhus, som børneteatergruppen er en del af).

For første gang havde vi taget et stykke og en gruppe, vi ikke havde set på forhånd og det er også sidste gang.

Kulturhuset har 10 års jubilæum, så vi ville lægge godt ud med tre gode stykker, og først Athena Æventyrteater med »Dyrene i Hakkebakkeskoven«. Jeg er formand for amatørteaterforeningen Stjernen i Skærbæk og ville

blive meget flov, hvis vi opførte et stykke af samme kvalitet som, Athena kom med. Vi stiller kun tre krav til de grupper, der kommer til Emanuel: At de kan deres tekster; at de kan synge, hvis der er sang med; og at skuespillerne kan give børnene et modspil.

Ingen af delene kunne skuespillerne fra Athena Æventyrteater. Helt galt var det med den ene, som fortalte børnene, at nu ville han

synge en sang, hvorefter han stillede sig midt på scenen og gloede dumt ud på publikum, hvorefter en svag stemme sang bag scenen.

Stykket var så dårligt, at jeg forlod salen. Kun en af skuespillerne prøvede at spille teater, men kun på et amatørplan, og det er ikke det, vi forventer af en gruppe, som koster over 7.000 kroner. Men det allerværste var, at der den eftermiddag var ca. 140 mennesker i Emanuel.

Efter forestillingen talte jeg med lederen af gruppen, som ikke kunne se, at de var så dårlige.

For ikke at miste vores trofaste publikum samt de mange nye, der var her denne gang, har vi sendt en undskyldning til publikum via den lokale avis og et brev til de to skoler, som kom langt væk fra.

Efter forestillingen har jeg haft en del brevudvekslinger med Teatercentrum, som har været utroligt hurtige til at svare på vores henvendelser. Det er dejligt at vide, at også vi opkøbere af børneteater kan få opbakning. Her blev vi gjort opmærksom på, hvor let det er at komme i

»Den Røde Brochure«; bogen, som vi troede var et tegn på børneteater med kvalitet.

Nu er der så mange gode teatergrupper, og så er det synd, at der er grupper, der trækker standarden så meget ned.

Per Mølgaard, Emanuels Børneteatergruppe, Skærbæk - indlæg forkortet af BTA

Børneteaterdage

Under de Nordiske Teaterdage fra 12.-16. juni arrangerer Dansk ASSITEJ en børneteaterkavalkade, kaldet »Børneteaterdage«. Projektet støttes af Kulturbry 96, og Anemoneteatret i København lægger scene til.

Programmet ser således ud:

Onsdag 12. juni kl. 11 og 14:
Møllen spiller »Cykeltyven«.
Torsdag 13. juni kl. 11 og 17:
Bådteatret spiller »Fluen«.
Fredag 14. juni kl. 11 og 17:
Gruppe 38 spiller »Himmelsengen«.
Lørdag 15. juni kl. 15 og 17:
Corona/Det Lille Turneteater spiller »Tigertango«.
Søndag 16. juni kl. 13 og 15:
Baggårdsteatret spiller »Klods Hans«.

Ord på ASSITEJ

Den verdensomspændende organisation med det svære navn og en dansk generalsekretær (Michael Ramløse) har nu fået en mangesproget folder, der kort fortæller om ASSITEJ's virke. Den internationale organisation for professionelt teater for børn og unge blev stiftet i 1965 og har centre i knapt 60 lande. Folderen er på engelsk, fransk, spansk, japansk og russisk - men heldigvis er teatrets sprog universelt.

Organisationen udgiver også en oversigt over medlemslandenes børne- og ungdomsteaterfestivaler i 1996.

Begge foldere kan fås ved henvendelse til Dansk ASSITEJ.

Kritikeksport til Wales

Dansk børneteater er ikke alene kendt for sin høje standard, men også berømt for sin unikke selvkritik-form, hvor man ud fra bl.a. syv overordnede kritikpunkter går ind i konkret kritik af den enkelte forestilling. Den slags vil man gerne udvikle andre steder i verden, og senest skal Peter Seligmann fra Baggårdsteatret nu demonstrere metoden i Wales, hvor man fra 20.-23. marts afholder teaterfestivalen Cwmni Theatr Dyfed i Aberystwyth.

Foto: Kurt Johansen

Nordisk børneteater i fælles fremstød

I forbindelse med International ASSITEJ's kommende verdenskongres i den russiske by Rostov ved Sortehavet, udgiver de fem nordiske lande et fælles tidsskrift, hvori Nordens børneteaterliv præsenteres på engelsk og russisk. Tidsskriftet, der har arbejdstiden »Top of the World«, har modtaget 50.000 kroner i støtte fra Nordisk Kulturfond og 100.000 fra Kulturremsmandskomiteen sammesteds.

Nordisk ASSITEJ-festival

Den nordiske ASSITEJ-festival, der som navnet antyder går på skift mellem de fem nordiske lande, skal i 1997 afholdes i Danmark. Stedet bliver Vejle og dermed en gentagelse af samarbejdet mellem byen og Dansk ASSITEJ, der resulterede i den internationale børneteaterfestival i 1995.

Nordiske teaterdage

Fra 12. til 16. juni afholdes Nordiske Teaterdage i København med seminarer, foredrag, workshops, faglige møder, teaterforestillinger og uddelelse af Nordisk Dramatikerpris m.m. Information og tilmelding hos DITI/TU, Vesterbrogade 26, 1620 København V. Tlf. + 45 31 22 75 00. Teaterdagene omtales i næste nummer.

Det underste land

Det dansk-skotske samarbejdsprojekt, Det Underste Land/Hidden Lands (se BTA 95), turnerer i Danmark i april og maj efter at have afholdt spillet i Skotland fra 18. marts til 9. april. Fra 14.-21. april kan den specielle børneteaterforestilling, der har hentet inspiration i myter og eventyr fra både den danske og skotske kultur, opleves under Festival 96, og derefter fortsætter danmarksturneen frem til 9. maj i Nykøbing F.

Samarbejdspartnerne er Visible Fictions Theatre Co, MacRoberts Arts Centre, Danish Cultural Institute, Den Blå Hest og Dansk ASSITEJ, og yderligere oplysninger om projektet og turneen fås hos Den Blå Hest (86 27 49 44). Se også under Små Scener.

Shakespeare på mærkerne

Det britiske postvæsen har fået stor succes med en frimærkeserie, tegnet af C. Walter Hodges. Han fik til opgave at fremstille en serie mærker med teatrene fra William Shakespeares tid, og krydrede Globe Theatre og de fire øvrige teaterbygninger med nogle af dramatikerens farverige personer. Så nu er Hamlet, Romeo og Julie, Henrik IV m.fl. kommet på mærkerne i små sirlige streger.

Dukkemager i Danmark

En kunstnerisk og teknisk grunduddannelse som dukkemager starter 9. april i Thy. I første omgang dog alene for bistandsklienter og dagpengemodtagere mellem 18 og 25 år

Af Carsten Jensen

Danmark er et af de få lande i Europa, der endnu ikke har en egentlig dukketeateruddannelse, men nu kan Thy Teater i samarbejde med den lokale tekniske skole tilbyde en 18-måneders teknisk og kunstnerisk grunduddannelse som dukkemager.

Der er plads til 16 personer - men med den iøjnefaldende begrænsning, at deltagerne skal være mellem 18 og 25 år og tillige være bistandsmodtagere eller dagpengeberettigede.

Det skyldes, at dukkemagergrunduddannelsens økonomiske fundament hviler på den nyligt vedtagne arbejdsmarkedsreform, der pålægger erhvervsskolerne at komme med relevante tilbud til denne kategori af unge.

Det er Teknisk Skole Thy-Mors - som har det overordnede driftsmæssige ansvar for dukkemageruddannelsen - og Thy Teater, der har fundet sammen i et utraditionelt samarbejde. Den 9. april starter så de maksimalt 16 elever på halvandet års kreativ og teknisk skolegang, der bl.a. omfatter: Dukkemagerværksted, materialelære, tegning og maling, dukkespil, kunst, dukketeater teori, lys,

lyd, scenografi, markedsføring, praktik m.v.

Uddannelsen får til huse i en pavillon på Teknisk skole i Thisted, der også leverer lærerkræfter til de teknisk/håndværksmæssige fag, mens Thy Teater sørger for kvalificerede kunstneriske (gæste)lærere fra ind- og udland.

Udvælgelse

Den nye uddannelse er åben for elever fra hele landet, og de udvalgte forventes at bosætte sig i Thy under uddannelsesforløbet. Udover gratis undervisning modtager dagpengeberettigede 5600 kr. og bistandsklienter 4350 kr. om måneden under opholdet.

Dukkemagerholdet findes efter indledende samtaler med alle ansøgerne, selvom der ikke er tale om nogen egentlig optagelsesprøve.

Thy Teater har ikke nogen egentlig økonomisk fordel af uddannelsen, selvom det selvfølgelig retter et vist fokus mod teatret, der i forvejen har arrangeret længerevarende dukketeaterkurser for professionelle teaterfolk. Man vil i øvrigt også arrangere elevforestillinger.

Ifølge administrator Hanne Wellendorf håber Thy Teater

efterfølgende, at det i løbet af et års tid vil være muligt at oprette en fire-årig dukketeateruddannelse for alle interesserede, ligesom man i øvrigt allerede nu er åbne overfor at lave specialkurser - via fritidsundervisningslov og brugerbetaling - i dukketeater.

Dukkemageruddannelsen er ifølge lovgrundlaget et uddannelsesstilbud, som skal danne grundlag for job og/eller fortsat uddannelse, og Hanne Wellendorf forventer da også, at de unge efter halvandet år som dukkemagerstuderende er så grebet af kunstarten, at de fortsætter med at dygtiggøre sig og/eller søger ind i teatre med dukker som speciale.

Yderligere information:
Thy Teater - tlf. 97 96 01 00

Figurteater på højskoleniveau

Fra 1. januar indgår Norsk Dukketeater Akademi i Fredrikstad i Høgskolen i Østfold og bliver dermed den første kunstfaglige uddannelse i figurteater på højskoleniveau i Norden

Norsk Dukketeater Akademi blev oprettet i 1991 - i første omgang som et projektforsøg og med 13 uddannede som resultat. Ikke mindst takket være et godt samarbejde med Norsk Kulturråd, Østfold Fylkeskommune og Fredrikstad kommune.

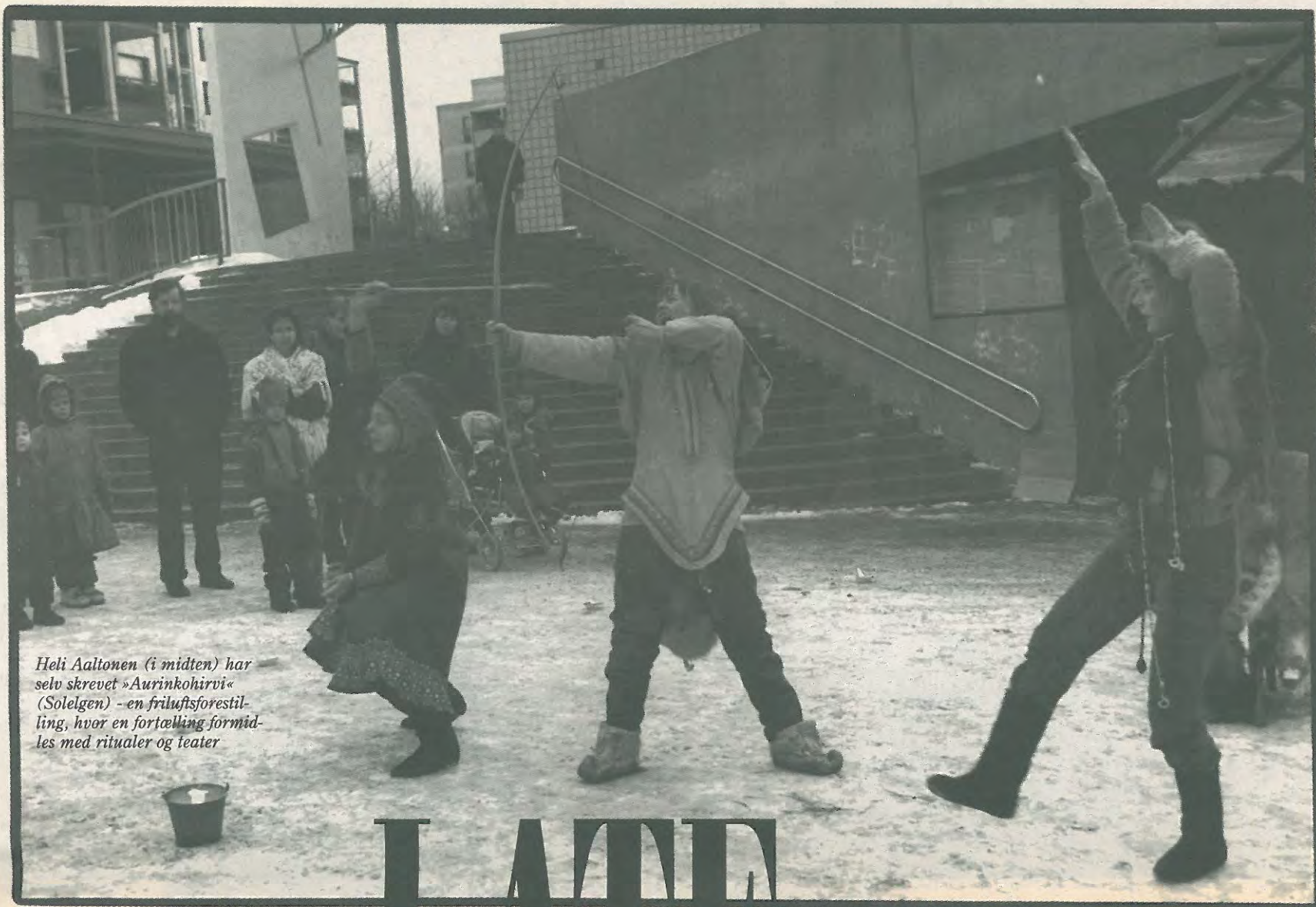
Samarbejdet har nu antaget permanent karakter af en statslig uddannelse, som med base på Høgskolen i Østfold fra efteråret 1996 åbner portene for de første 12 studerende i et 2-årigt uddannelsesforløb. Ansøgningsfristen var 1. marts.

Interesserede fra hele Norden har mulighed for at blive optaget på figur/dukketeaterstudiet, der åbner for nye elever hver andet år.

Målsætningen er at udvikle og videreføre den nordiske dukketeatertradition, hvorfor bl.a. bevidstgørelse af spillernes forhold til materialer, figurer, bevægelsesudtryk m.v. er prioriteret højt.

Yderligere information: Høgskolen i Østfold, Figurteateruddannelsen, Postboks 1226, N-1631 Gml. Fredrikstad, Norge Tlf. (+47) 69 32 21 77.

caj

Heli Aaltonen (i midten) har selv skrevet »Aurinkohirvi« (Sølelgen) - en friluftsforestilling, hvor en fortælling formidles med ritualer og teater

Hellere LATE end aldrig...

I Finland har man søgt nye veje for højne den generelle respekt for børneteateret via et seks måneders beskæftigelseskursus for arbejdsløse kunstnere - 25 deltagere med vidt forskelligt udgangspunkt skulle definere og berige begrebet børneteater

Af Heli Aaltonen

I august sidste år startede man ved den finske Teaterhøgskolans videreuddannelsesafdeling et seks måneders specialkursus i børneteater. Formålet var at finde nye former for børneteater, og kursusnavnet »LATE« (engelsk for »sent«, red.) var udsprunget af, at dette område længe havde trængt til en ud-dannelse.

Kursusleder var Maire Saure, der bl.a. er ansvarlig for den internationale børneteaterfestival i Kuusankoski, der i år arrangeres for 9. gang - fra 10.-12. maj. Hun har ofte beklaget sig over manglen på nye eksperimenter i børneteaterforestillinger og havde udviklet ideen om, at kursusdeltagerne skulle repræsentere de forskellige kunstformer, eftersom man ofte i det finske

børneteater overser mulighederne i musik og visualitet - og i stedet holder sig til teatrets kendte metoder.

Kurset var et samarbejde mellem Teaterhøgskolan og Nylands amts arbejdsformidling, og deltagerne var arbejdsløse skuespillere, musikere, lystechnikere, smin-køser og filmfolk.

Netop deltagerne forskellige baggrund skulle bidrage til både at berige og besværliggøre kurset - man havde meget forskellige arbejds måder og synspunkter om, hvordan man overhovedet laver teater.

Samarbejde med børnene

I den finske teateruddannelse har man ofte oplevet en manglende opmærksomhed omkring børneteateret, og netop dette tomrum skulle kurset søge at fylde ud. Børneteater kræver jo samme

færdigheder som voksenteateret, og forskellen er alene, at børneteaterets publikum har mindre erfaringer at falde tilbage på end voksenpublikummet - hvilket man så skal være opmærksom på, når man planlægger en forestilling.

Teaterhøgskolans børneteaterproduktioner er generelt blevet til i en proces, der er adskilt fra forestillingens målgruppe, men LATE ville gå direkte til børnene. Bl.a. fordi at når et barn former sin verden, er ganske små ting af stor betydning, og voksne har ofte svært ved at huske på disse småting.

LATE-kurset foregik derfor i samarbejde med en forstad til Helsingfors (Kannelmäki) og det tilhørende kulturcenter. Det er et område med mange børneinstitutioner, og småproduktionernes arbejdsgrupper »adopteret« en af disse for sammen med børnene at lave en forestil-

ling. Således deltog børnehaverbørn gennem teaterlege og ved at følge med i produktionen fra udgangspunkt til den færdige forestilling.

Pædagogerne fandt samarbejdet meget vigtigt, for derigennem blev forestillingen ikke blot en oplevelse, men af publikums-pædagogisk betydning. Fx. sagde børnene i mit projekt ved vores første besøg, at teateret bare er et sted, hvor man skal være stille - mens de under vort sidste møde var i stand til på det eleganteste at vise nogle af teatrets forskellige arbejdsopgaver for hinanden.

Ny dramatik

De småprodukter, der kom ud af kursusforløbet, tog bl.a. udgangspunkt i deltagerne selv, deres ideer og historier. Samt kursusleder Saures ide om, at opdragelse til kunst er et vigtigt led i

børns psykiske udvikling. Det er lettere for børnene at håndtere deres egne problemer, hvis de har haft mulighed for i kunstneriske rammer at behandle sager, som vedrører deres egen udvikling.

Via kunstnere, som laver børnekultur, lærer børnene sig forskellige problemløsninger og nye måder at stille spørgsmål på, som kan hjælpe til at bearbejde vigtige problemer.

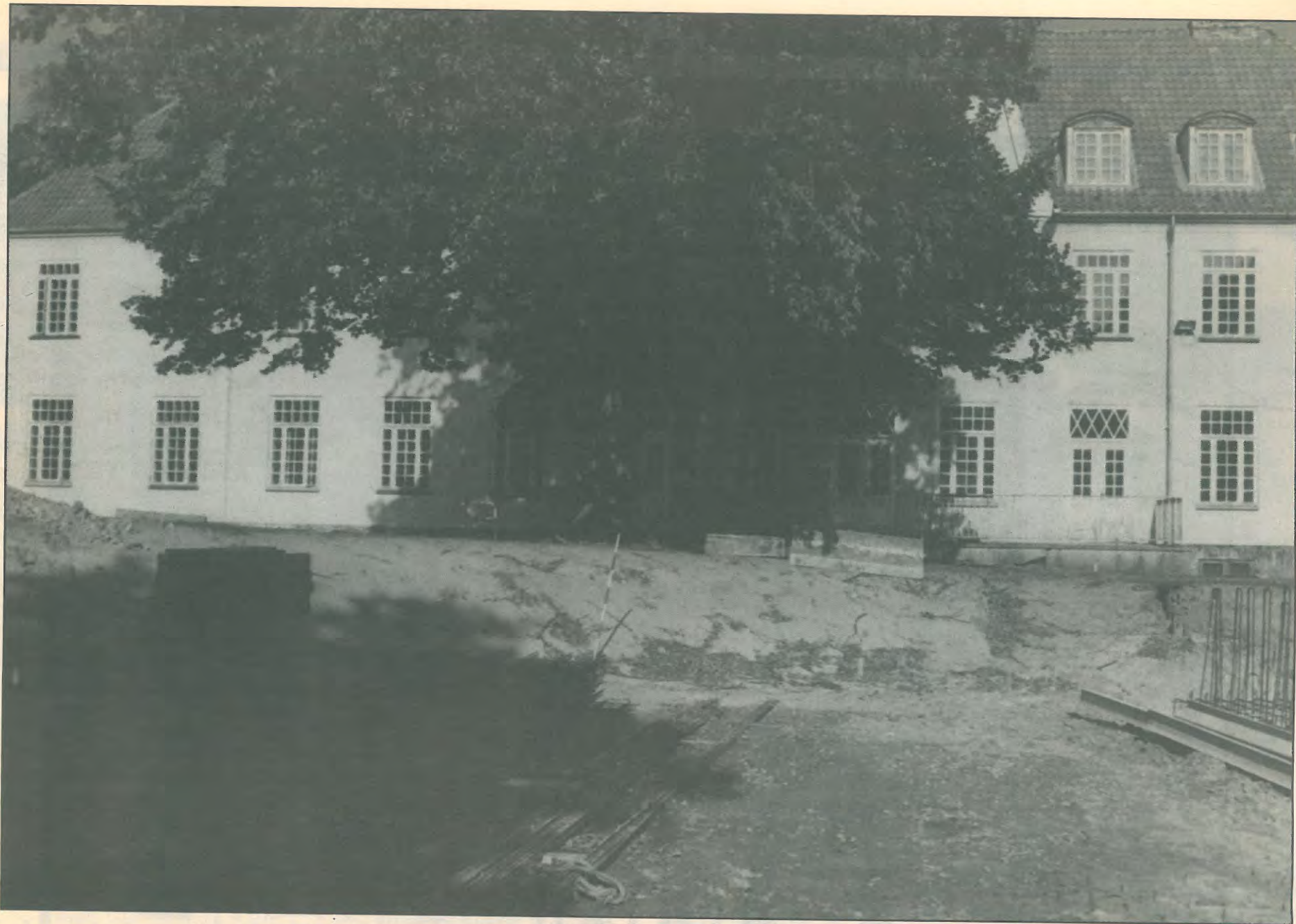
LATE-kursets vigtigste mål var dog at lave ny dramatik for børn, og der kom mange forskellige bud og emner ud af kursusforløbet. Bl.a. spanske Francisco Abajonis poetiske »Appelsinen og tigge-ren« og en dramatisering af Eeva Tikkas roman »Nimetøn, mens flere andre forestillinger blev skrevet specielt til lejligheden.

Selvom det tværkunstneriske samarbejde har eksisteret længe på andre områder,

har det manglet i finsk børneteater. LATE-kursets projektform og de mange småproduktioner viser, at det kan lade sig gøre at åbne for nye muligheder uden at skulle grundlægge et helt nyt børneteater.

LATE gæstede under kursusforløbet bl.a. den internationale børneteaterfestival i Vejle (se BTA nr. 93 og 94), hvor dramatikens muligheder i skolen var et af temaerne. Og i slutningen af januar blev kurssets forestillinger præsenteret ved »Arbetarnas Scendagar i St. Michels. Kurset sluttede i øvrigt med at arbejde med at kunne markedsføre egne forestillinger og ditto evner.

Heli Aaltonen deltog i LATE-kurset - artiklen er oversat og bearbejdet af Sanna Tahvanainen og BTA

Odsherred Teatercenter

Nu nærmer foråret sig..... og fra vinduet i Odsherred Teatercenters midlertidige kontor kan vi se, at sneen er tæt på at være forsvundet fra de næsten færdigrenoverede bygninger. Tidsplanen for byggeriet ser ud til at holde, og midt i marts i marts kan vi rykke ind i »Lærkehus« som kommer til at rumme: Administration, foyer, kantine for kursister, stor prøvesal, elevværelser m.m.

15. marts er den nybyggede, 200 kvm. store teatersal klar til at prøverne på vores første produktion, »KENTAUR« kan rykke fra Det Danske Teater og ind i salen.

Premiere bliver d. 30. marts.

Den sidste bygning, »Egehus«, er færdigrenoveret midt april og så er de næsten

3000 kvm. faktisk klar til at tage i brug. **Den 2. maj bliver den officielle indvielse.**

Odsherred Teatercenter og udover alle teaterfolkene, politikerne og mange andre glæder vi os til at se kulturminister Jytte Hilden, som har lovet at møde op og åbne teatercentret for os. Nu er nedenstående kursusplan sendt ud til alle medlemmer af TEF, DSF, samt alle teatre.

Vi håber, på trods af den sene udsending, at rigtig mange af jer vil melde jer på kurserne. Og så er vi faktisk i gang med planlægningen af '97 kurserne, og hvis I har ønsker ved I at I er velkomne til at kontakte os.

Nok for denne gang, vi glæder os til at se jer...

KURSUSOVERSIGT 1996

Kurserne er internatkurser, hvor deltagerne bor på skolen. Kursusafgiften inkluderer: Ophold i enkeltværelse, fuld kost og smukke omgivelser.

5. - 10. maj

Manuskriptes skjulte metafoer og ikoner

Kursusleder: Instruktør og leder af instruktørlinien på Statens Teaterskole Vibeke Wrede

Målgruppe: Skuespillere og instruktører. Kurset har til formål at give deltagerne et redskab til at gå »bagom« teksten i det daglige arbejde.

5. - 15. maj

Bouffonernes Paradis

Kursusleder: Philip Gaulier

Deltagende teatre: Anemoneteatret, Corona Danseteater, Rimfaxe Teater, Uppercut Danseteater, Teatergruppen Vester 60, Zangenbergs Teater, Teater Zeppelin.

9. - 24. maj

Led, leder, lede....?

Lederkursus for administratører og det kunstneriske personale

Målgruppe: Administratorer og det kunstneriske personale.

Kurset vil bl.a. tage udgangspunkt i, at mange af de tidligere kollektive teatre i dag har en kunstnerisk ledelse. Dette har bl.a. medført, at administratorerne fungerer som mellemledere.

11. - 18. juni

Lyset som medspiller

Kursusleder: Lysdesigner Jesper Kongshaug.

Målgruppe: Teknikere fra BTS- og FAST-området

Lysets muligheder - til at underbygge og være kreativ, meddigtende og stemningsdannende i en forestilling.

15. - 26. juni

Kvinder og kvindehistorier

Kursusleder: Instruktør og skuespiller Vigga Bro

Målgruppe: Kvindelige skuespillere. Et kursus der tager udgangspunkt i de gamle beretterteknikker og i fortællingens kunst.

4. - 16. august

To play or not to play Shakespeare

Kursusleder: Stemmepædagog og skuespiller Nadine George

Målgruppe: Skuespillere m.f.

Kursus i stemmetræning byggende på Nadine George's system og praktisk arbejde med Shakespeares forestilling »Richard den III«.

1. - 13. september

The directing method of Mike Leigh

Kursusleder: Instruktør, teaterleder og skoleleder Paul Clements fra London.

Målgruppe: Skuespillere og i et vist omfang dramatikere og instruktører som observatører.

Figurarbejde gennem improvisationer. Baseret på skuespillerens observationer, viden og »minde« om en »ægte« person.

27. okt. - 2. november

Kursus med Teater Teater.

Kursusleder: Skuespiller Carl Harlén.

Målgruppe: Skuespillere, instruktører, dramatikere m.f.

Kurset vil tage udgangspunkt i den særlige

arbejdsmetode, som Teater Teater har udviklet. Med udgangspunkt i en virkelig begivenhed/problematik anvender teatret en klassisk tekst som ramme for en forestilling.

31.okt. - 3. november el. 7. - 10. nov.

Alle tiders Stil

Kursusleder: Koreograf og bevægelsespædagog Mercedes Björnin. I samarbejde med TEF.

Hvordan håndterede de en vifte på Molières tid? Hvordan skal Hamlets sidevåben se ud? Hvordan hilser man en konge på Goldonis tid? Gennem demonstrationer vil MB vise, hvordan religion, sociale forhold og forskellige samfundsformer på moral, etik og gestik.

15. - 21. december

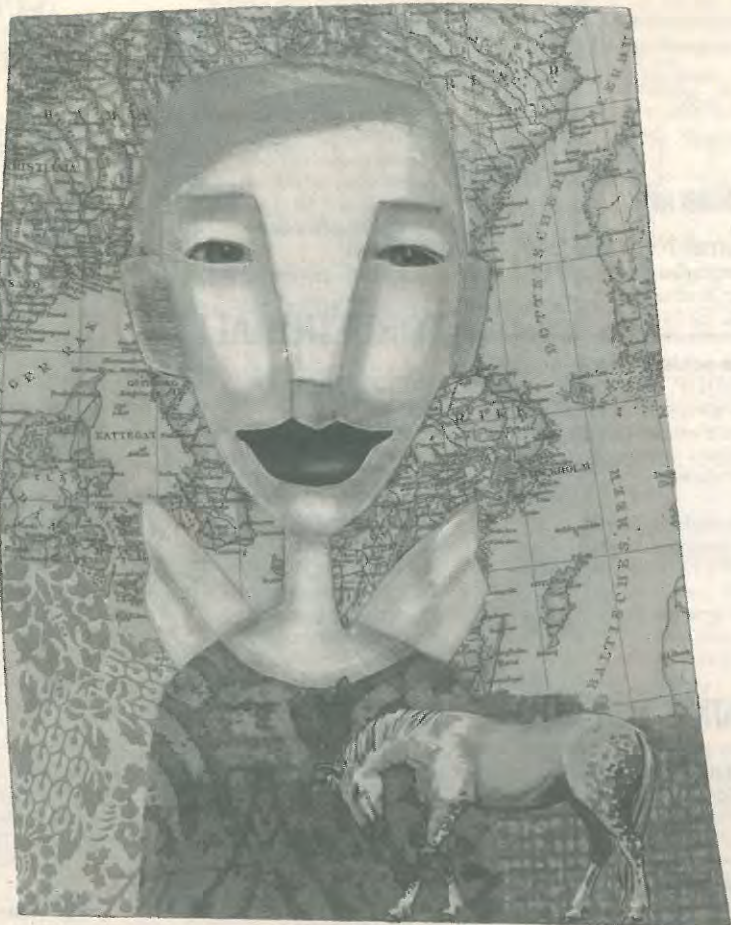
KASKADETEATRET

Lukket kursus for teatrets ansatte.

REPETOIRE - NYT

PARADIS I SANDKASSEN

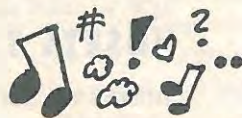
COMEDIE
i
VOGNER

Om at blive et helt menneske, »på godt og ondt«...
For 8-11 årige voksne

En skøn blanding af teater, film og cirkus

Står I og mangler
et mini-lyd-studio til stem-
meindtaling, underlæg-
ningsmusik, lyd-effekter
osv, er jeg til rådighed med

Lydgalleri Ørevoks
Torben Hellborn
c/o Det Lille Teater
Tlf. 33 12 12 29

**ARRESØ
TEATER
Scene 4**

**PREMIERE
10. MAJ 1996**

**Mus-tafa, Clausen
og Cleopatra mellem
himmel og jord**

For de 11/2-4 årige og deres voksne.

ARRESØ TEATER,

Arresøgård Alle 2, Ramløse
Man. - ons. kl. 9,30 og 10,30. Lør. kl. 13
Billettlf. 48 71 24 25 (11-13 & 17-19)

TEATER 83 ER FLYTTET

Teater 83 er flyttet fra
Eksportvej 7 i Langå
og holder nu til på:

Knudstrupvej 20,
Kongstrup, 8870 Langå.
Telefonnumret
er stadigvæk
86 46 83 62,
mens Fax-numret er
ændret til: 86 46 85 57

FRA PETRUSHKA TIL TEREMOK

Petrushka Dukketeater har benyttet
årsskiftet til at tage navneforandring,
således at det lille teater nu lyder
navnet Teremok Dukketeater.
Teatret med de to sibiriske aktører,
der er uddannet i Rusland, har forny-
lig været igennem endnu en præsta-
tionsweekend foran Teaterrådet,
men har endnu ikke opnået den at-
træde refusionsgodkendelse.

Ang. Repertoire-nyt: Ændringer af forestillinger fra Den Røde Brochure samt adresseændringer m.v. optages gratis, mens nye forestillinger samt gentaget omtale af forestillinger fra Brochuren kun optages som betalingsannoncer. Yderligere information: Teatercentrum/Børneteateravisen

Den Røde Brochure

Kunstneren Lillian Brøgger, der bl.a. har fået priser for sine børnebogsillustrationer, er ophavskvinde til omslaget på dette års udgave af Den Røde Brochure, der udsendes forud for årets festival.

Teaterkataloget er sædvanen tro såvel rødt som omfangsrigt, og iblandet det indholdsrige kulturtilbud fra landets mange børneteatre er vejledning for køb af refusionsberettigede forestillinger, praktiske råd omkring sammes afvikling, nyttige adresser m.m.

Det er tydeligt markeret, men køberne skal endnu engang huske på at orientere sig om, hvorvidt en forestilling er refusionsberettiget eller ej - og i kvalitetens hellige navn også huske på, at det er teatrenes helt eget pr-materiale, der fylder siderne. Og udgiverne fra Teatercentrum har fortsat intet ansvar for de enkelte forestillingers kvalitet, politiske holdning eller pædagogiske udformning.

Den Grønne Brochure

Der er tilbud fra 58 teatre, fortrinsvis rettet mod et voksent publikum, i årets udgave af Danmarks Teaterforeningers grønne turneteaterbrochure.

Der er enkelte gengangere i Den Røde Brochure fra Teatercentrum, men ellers supplerer de to katalogiserende tryksager hinanden. I den grønne brochure, hvis omslag Hanne Hansen i øvrigt står, kan man dog også læse om KODA-afgifter og abonnementsordninger, ligesom der er en liste over teaterhæfter til visse af forestillingerne.

Teaterforeningerne får automatisk denne brochurehjælp til udarbejdelse af repertoireplaner, mens andre interesse-rede kan få den ved henvendelse til:

Danmarks Teaterforeninger - tlf. 33 25 42 48.

Klump på lydbånd

Musikteatret Undergrunden har udgivet »Rasmus Klump Operaen« på lyd-bånd og sælger musikkas-setterne for 50 kroner ved spillestederne eller på teatret. Operaforestillingen med den populære tegne-seriefigur i hovedrollen er blevet op-ført mere end 200 gange.

Gang i garanti- ordningen

Den tidligere Garantifond har af revisionstekniske års-sager ændret navn til Ga-rantiordningen, ligesom vedtægterne er ved at blive justeret. Den hidti-dige 100 procents under-skudsdækning af teater-foreningernes »satsning«

på udvalgte kvalitetsforestillinger, som det normalt ville være svært at afsætte, bliver afløst af et regelsæt, der yder variabel under-skudsdækning. Ifølge FAST med et minimum på 5000 og et maksimum på 15.000 kroner, samtidig med at halvdelen af et eventuelt overskud tilfalder teaterforeningen. Som det hedder i FAST' nyhedsbrev, Info: »Dette skulle dels anspore teaterforeningen til at udvise den fornødne opfindsomhed og flid i salgsarbejdet, dels give markedskræfterne friere spil, dæmpe konkurrenceforvridningen og sikre en fornuftig pris-dannelse«.

Der er fra kulturpolitisk hold bevilget 250.000 kroner for de tre kommende år til ordningen, men håbet er en fordobling via bidrag fra private spon-sorer. For sæson 96/97 er Holbæk Egnsteaters forestilling »Øje for øje« garan-tistøttet, og der arbejdes på at få Katrine Wiede-manns »Det virkelige liv«, der har spillet i Kaleido-

skophuset, på turne under ordningen.

Cachanga Teater

Ailin Moore Jespersen er den argentinsk-fødte kvinde bag Cachanga Tea-ter fra Århus. Hun er ud-dannet skuespiller, dukke-fører og dukkemager og forfatter til turneforestillin-gen »Forelsket i solen«, der spiller for de 4-årige og op.

Tidligere har Ailin Moore Jespersen bl.a. tur-neret fire år i Syd- og Cen-tralamerika med dukketea-terforestillinger og work-shops.

Cachanga Teater holder til hos Pappagallo-Spoof, Schleppegrelsgade 8, Baghuset i Århus.

Projekt Karavane

Et samarbejde mellem Flygtningehjælpen, Røde Kors og Kulturby 96 skal skabe et multikulturelt projekt med dans, teater,

musik, lege m.m. Det er tanken, at flygtninge, asyl-søgere, udlændinge og danskere går sammen og skaber de kunstneriske ud-tryk.

Karavanens projektleder er kunstneren Peter Seve-rin, og interesserede kan få yderligere information hos projektkoordinator Jessica Kriesz på tlf. 32 96 07 57.

Det vil publikum have

Teaterforeningen Syv-stjernescenen fra Værløse ved København har foran-staltet sin egen publikums-undersøgelse for at finde ud af, hvilke kriterier der tages i anvendelse, når medlemmerne skal vælge teaterforestillinger.

Ikke helt overraskende blev top tre: Kendte skue-spillere, kendte dramati-kere og interessante em-ner.

små scener

KØBENHAVN
OG OMEGN

BÅDTEATRET

Nyhavn 14
København
Tlf. 33 12 14 60

»At stå på Valby Bakke«

BÅDTEATRET
Aldersgruppe: 3-8 år
Spilletidspunkt: 10. april-3. maj,
ma.-fre. kl. 9.30 + 11,
sø. kl. 13 + 15
Yderligere oplysninger:
Billetter: Børn kr. 36, voksne kr. 60

»Stranden«

BÅDTEATRET
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 23. marts - 4. maj,
ma.-fre. kl. 20, lø. kl. 17
Yderligere oplysninger:
Billetter: kr. 130, Arte ordninger

BÅDTEATRET i

Helsingør Nordhavn
Helsingør
Tlf. 49 20 08 11

»At stå på Valby Bakke«

BÅDTEATRET
Aldersgruppe: 3-8 år
Spilletidspunkt: 6.-11. maj,
ma. kl. 14 + 15.30,
ti.-fre. kl. 9.30 + 11, lø. kl. 14
Yderligere oplysninger:
Billetter: kr. 45

»Stranden«

BÅDTEATRET
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 6.-11. maj,
ma.-fre. kl. 20,
lø. kl. 14
Yderligere oplysninger:
Billetter: kr. 150

BÅDTEATRET i

Roskilde Havn
Roskilde
Tlf. 32 37 33 00, lok 2415

»At stå på Valby Bakke«

BÅDTEATRET
Aldersgruppe: 3-8 år
Spilletidspunkt: 13. - 18. maj, ma.-
sø. + fre. kl. 9.30 + 11, lø. kl. 13
Yderligere oplysninger:
Billetter: kr. 36

»Stranden«

BÅDTEATRET
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 13. - 18. maj, ma.-
fre. kl. 20, lø. kl. 17
Yderligere oplysninger:
Billetter: kr. 80

COMEDIEVOGNET

COMEDIEVOGNET

Griffenfeldsgade 7 A
2200 København N
Tlf. 35 36 65 22

»Paradis i Sandkassen«

COMEDIEVOGNET
Aldersgruppe: 8-11 år
Spilletidspunkt: 27. - 31. marts,
ons. kl. 10, tor. kl. 14 + 19,
fre. kl. 10 + 19, lø. kl. 15 + 16.30,
søn. kl. 15
Yderligere oplysninger:
Billetter: Børn kr. 36, voksne kr. 60

»Odysseus«

DET LILLE TURNETEATER
Aldersgruppe: 6-10 år
Spilletidspunkt: 24.-26. april
kl. 10 + 14
Yderligere oplysninger:
Billetter: Børn kr. 36, voksne kr. 60

»The Hidden Land/Det under-

ste land«
VISIBLE FICTIONS THEATRE/
BLÅ HEST
Aldersgruppe: Fra 8 år
Spilletidspunkt: 8.maj kl. 10
Yderligere oplysninger:
Billetter: Børn kr. 40, voksne kr. 60, Refusionsberettiget

DANSESCENEN

DANSESCENEN

Østerfælled Torv 34
2100 København Ø
35 43 83 00
Billetter: 35 43 58 58 (hver-
dage 12-16.30)

»Pink Lady - Gul enke -

Blå mænd«
RANDI PATTERSON COMPANY
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 22. - 30. marts
kl. 20 (undt. d. 24.)
Yderligere oplysninger:
Billetter: Børn kr. 100, Arte-ordninger

»Artgenda«

KULTURBY 96
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 11. - 17. april kl.
20 (undt. d.13.)
Yderligere oplysninger:
Billetter: Børn kr. 100, Arte-ordninger

»Bag spejlet«

MICADO DANSEENSEMBLE
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 4. - 16. maj
kl. 20 (undt. 5.-6. og 12.-13. maj)
Yderligere oplysninger:
Billetter: Børn kr. 100, Arte-ordninger

DET LILLE TEATER

Lavendelsstræde 5-7

1462 København K
Tlf. 33 12 27 13

»Hulter til bulter«

DET LILLE TEATER
Aldersgruppe: 5-8 år
Spilletidspunkt: 12. marts - 5. maj,
hverd. kl. 9.30 + 11, tor. kl. 11 +
14.30, lø. lukket, søn. 13.30 + 15

HUSETS TEATER

Halmtorvet 9
1700 København V
Tlf. 33 25 13 76

»Det velsignede barn«

HUSETS TEATER
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 30. marts - 8. maj,
hverd. kl. 20 lø. kl. 17

ISHØJ TEATER

Brentedalen 8
Tranegilde
2835 Ishøj
Tlf. 43 73 60 98 (9-15)

»Den fortryllede by«

ISHØJ TEATER
Aldersgruppe: 3-10 år
Spilletidspunkt: Fra 5. maj kl. 9.30
+ 11.15 (undt. lø. og søn.)

»Nybyggerne ved floden«

ISHØJ TEATER
Aldersgruppe: 3-10 år
Spilletidspunkt: Uge 17 og 18 kl.
9.30 + 11.15 (undt. d. 23. og 25.)

»Nyt land«

ISHØJ TEATER
Aldersgruppe: 10-14 år
Spilletidspunkt: 1. april - 1. maj kl.
9.30 + 11.30 (undt. lø. og sø.)

RIALTO

Smallegade 2
2000 Frederiksberg
Tlf. 38 88 01 88

»Tribadernes nat«

TEATERFORENINGEN
LUGHNASA
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 21. marts - 25.
april man. - fre. kl. 20, lø. kl. 17

RIDDESALEN

RIDDESALEN

Allégade 7-9
2000 Frederiksberg
Tlf. 49 20 08 11

»Jorden rundt på gulvet«

JYTTE ABILDSTRØMS TEATER
Aldersgruppe: Unge og op

Spilletidspunkt: 14. marts - 27.
april, ma.-fre. kl. 20, lø. kl. 17
Yderligere oplysninger:
Alle Arteordninger

TAASTRUP TEATER

Taastrupgårdsvej 3
2630 Taastrup
Tlf. 42 52 14 30

»Den pokkers mur«

TAASTRUP TEATER
Aldersgruppe: Fra 14 år
Spilletidspunkt: 12. - 29. marts
Yderligere oplysninger:
Arteordninger

»The Hidden Land/

Det underste land«
VISIBLE FICTIONS THEATRE BLÅ
HEST
Aldersgruppe: Fra 8 år
Spilletidspunkt:
6. maj kl. 9.30 + 11

TEATRET BAG KROEN

TEATRET BAG KROEN

Ordruphøjvej 2
2920 Charottenlund
Tlf. 39 63 10 96 (10-13)

»Fyrtojet«

TEATRET BAG KROEN
Aldersgruppe: Fra 3 år
Spilletidspunkt: 1. marts - 21.
april, tir.-tor. kl.10, fre. kl. 16, lø.-
søn. kl. 14
Yderligere oplysninger:
Billetter: Børn kr. 55, voksne kr.
105, Arteordninger

Teatret Zeppelin

TEATRET ZEPPELINS

BROSCENE
Valdemarsgade 15
1565 København V
Tlf. 31 22 04 78

»Den lille prins«

TEATRET ZEPPELIN
Aldersgruppe: Fra 7 år
Spilletidspunkt: 16. - 28. april, ons.
- fre. kl. 19, lø. kl. 15 og 17, søn.
kl. 15, inst. forest. 19. + 26. marts,
24. - 26. april kl. 9.30 + 11.15
Yderligere oplysninger:
Billetter: Børn kr. 36, voksne
kr. 60

TERRA NOVA TEATER

Vesterbrogade 149
København V
Tlf. 33 27 04 02

»A travellers life«

TERRA NOVA TEATER
Aldersgruppe: Fra 15-80 år
Spilletidspunkt: 2. - 4. maj
Yderligere oplysninger:
Spilles på engelsk

»Andersens Kierkegaard«

TEATRET ZEPPELIN
Aldersgruppe: Fra 5 år
Spilletidspunkt: 30. - 31. marts og
6. - 7. april kl. 15
Yderligere oplysninger:
Billetter: Børn kr. 36, voksne kr. 60

TORPEDOHALLEN

TORPEDOHALLEN/
HOLMEN

A. Schiftersvej
Marinestationen Holmen
Tlf. 33 93 62 00

»16 sandheder i sekundet«

TEATER TANGO
Aldersgruppe: Fra 10 år
Spilletidspunkt: 10. april - 1. maj
tir. - lø. kl. 20, søn. kl. 16
Yderligere oplysninger:
Åbning af Torpedohallen + filmens
100 år. Billetter: kr. 130/160,
Arteordninger. Bill. ved døren.
Varm påklædning

turbinehallerne

TURBINEHALLERNE,
GÅRDEN

Adelgade 10
1304 København K
Tlf. 38 88 70 22

»Gå, skridt, løb, fald«

RICKETTS DANCE CO.
Aldersgruppe: Unge og op
Spilletidspunkt: 30. maj - 8. juni
(undt. 2.+3.)
Yderligere oplysninger:
Billetter: kr. 100, Arte + DT-
ordninger

VIFTEN

VIFTEN

Rødovre Parkvej 130
2610 Rødovre
Tlf. 36 70 45 00

»The Hidden Land/

Det underste land«
VISIBLE FICTIONS THEATRE/
BLÅ HEST
Aldersgruppe: Fra 8 år
Spilletidspunkt: 7. maj kl. 10

SJÆLLAND
OG ØERNE

ARRESØ TEATER

ARRESØ TEATER

Arresøgård Allé 2
3200 Helsingør
Tlf. 48 71 24 25
(11-13 og 17-19)

»Mus-tafa, Clausen og

Cleopatra«
ARRESØ TEATER
Aldersgruppe: Fra 1 1/2 - 4 år
Spilletidspunkt: 10. maj - ?, man. -
ons. kl. 9.30 + 10.30
Yderligere oplysninger:
Billetter: kr. 40
(grupperabat kr. 30)

Holbæk
Egnsteater

HOLBÆK EGNSTEATER

Vimmelskæft 27
4300 Holbæk
Tlf. 53 43 17 77

»Øje for øje«

HOLBÆK EGNSTEATER
Aldersgruppe: Fra 14 år
Spilletidspunkt: 29. - 30. marts +
25. - 26. april kl. 20

MASKEN

Skolegade 16
4800 Nykøbing F
Tlf. 54 85 78 81

»The Hidden Land/

Det underste land«
VISIBLE FICTIONS THEATRE/
BLÅ HEST
Aldersgruppe: Fra 8 år
Spilletidspunkt: 9. maj kl. 9 + 11

BØRNETEATERBY 96

På hat med Hans Christian og Søren

Syv børneteatre har slået sig sammen om at præsentere syv forskellige forestillinger under fællestitlen »Hans Christian & Søren«.

Der er ingen tvivl om, at København og Kulturby 96 fylder godt op i kulturforbrugernes bevidsthed, men syv professionelle børneteatre har gjort deres til, at hovedstaden også er Børneteaterby 96.

Det er under dette logo, at de syv teatre har lanceret deres syv forskellige forestillinger

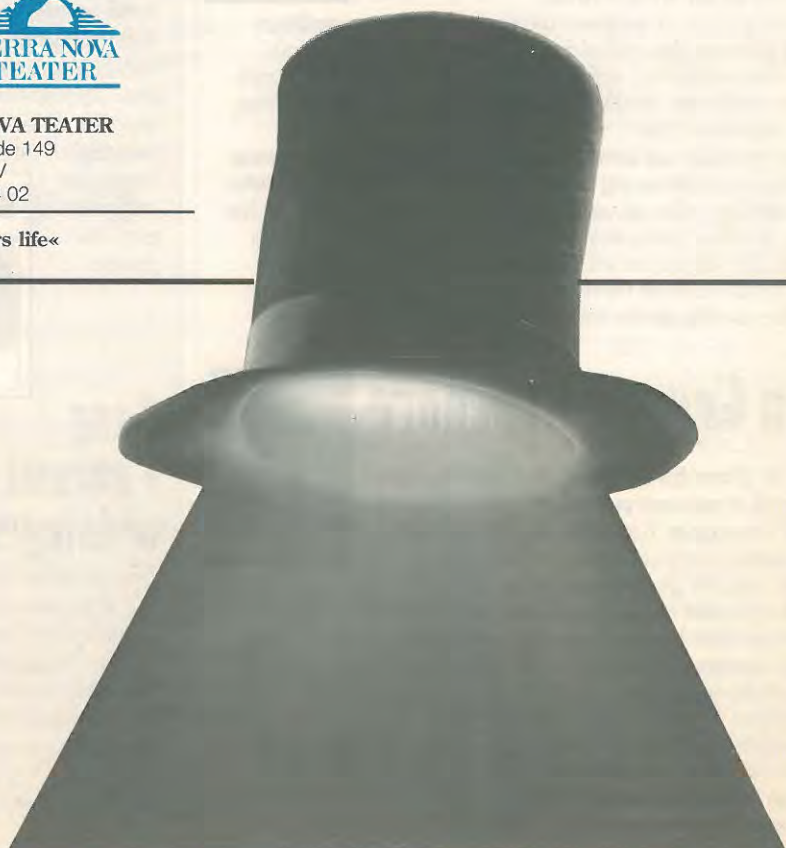
under fællestitlen »Hans Christian og Søren« - og her er selvfølgelig tale om H.C. Andersen og Søren Kierkegaard, der er blevet omplanted til barnets univers af Anemoneteatret, Bådteatret, Det Lille Teater, Teater Lampe, Theater La Balance, Teater Vestvolden og Vandrefalken.

Samarbejdsprojektet er støttet af Kulturby '96 og Teaterrådet og forestillingerne var kort omtalt i sidste nummer af Børneteateravisen.

Nu har Børneteaterby 96 selv udgivet en flot informationsavis i 25.000 eksemplarer, hvori såvel forestillingerne som teatrene bag dem beskrives. Også fælles dagbladsannoncering er taget i brug i den hellige markedsførings tjeneste for at profilere det gode fællesprojekt.

Flere af forestillingerne kan som tidligere nævnt opleves i København frem til 5. maj, hvorefter de er på danmarksturne resten af Kulturbyåret.

Se i øvrigt anmeldelser
side 10 og 15

FYN

BØRNETEATRET
SKÆGSPIREVestergade 68
5000 Odense C
Tlf. 66 11 31 06

»Min engel«

BØRNETEATRET SKÆGSPIRE
Aldersgruppe: Fra 3-6 år
Spilletidspunkt: 28. feb. - 30.
marts og 23. - 27. april, tir. kl. 11
+ 11.30, ons. - fre. kl. 9.30 + 11,
lør. kl. 11

Yderligere oplysninger:

Billetpriser:

Børn kr. 40. Refusionsberettiget

GADESJAKKET

Nørrevænget 17
5000 Odense C
Tlf. 66 14 40 21»The Hidden Land/
Det underste land«VISIBLE FICTIONS THEATRE
BLÅ HEST
Aldersgruppe: Fra 8 år
Spilletidspunkt: 2. maj
kl. 10 + 17

Rosenhaven

ROSENHAVEN

Filosofgangen 19
5000 Odense C
Tlf. 66 19 00 10

»Thor og Tjalf«

GADESJAKKET
Aldersgruppe: Fra 9 år
Spilletidspunkt: 9. - 12. og 24. -
26. april kl. 9.30 + 11, tor. 11. og
25 desuden kl. 14»Lulu - Sometimes in
dreams«GADESJAKKET
Aldersgruppe: Fra 14 år
Spilletidspunkt: 17. maj - 17. juni
kl. 20 (undt. søn.)ÅRHUS OG
OMEGN

små scener

DEN BLÅ HEST

Oddervej 80
8270 Højbjerg
86 27 49 44 eller 40 58 51 85

»Thors Hammer«

ÆVENTYR OPERAEN
Aldersgruppe: Fra 6-12 år
Spilletidspunkt: 11. og 12. april
kl. 10 + 12, 13. april kl. 14 + 16
Yderligere oplysninger:
Billetpriser:
Børn kr. 40, (teater for en tyver-
ordningen for Århus Kom. inst.)»The Hidden Land/
Det underste land«VISIBLE FICTIONS THEATRE/
BLÅ HEST
Aldersgruppe: Fra 8 år
Spilletidspunkt: 25. april
kl. 10 + 19
Yderligere oplysninger:
Billetpriser:
Børn kr. 40, (inst. kr. 20)

Den Jyske Opera

DEN JYSKE OPERA,
STORE PRØVESALFrischparken
Søren Frischvej 38 F
Århus
Tlf. 89 31 82 10
(Musikhuset ml.11-21)»Man behøver ikke at være
neger for at...«DEN JYSKE OPERA
Aldersgruppe: Fra 12 år
Spilletidspunkt: 9. - 13. april kl.
19, lør. dog kl. 15
Yderligere oplysninger:
Billetpriser: kr. 120

FILUREN

Musikhuset
Thomas Jensens Allé
8000 Århus C
Tlf. 89 31 82 10

»Tistu«

FILUREN
Aldersgruppe: Fra 5-12 år
Spilletidspunkt: Indtil 28. marts,
hverd. kl. 15.30 + 17.30, lør. kl.
11.30 + 13.30
Yderligere oplysninger:
Billetpriser: kr. 45GULDLOK DUKKETEATER
Villemoesgade 2

små scener

8200 Århus N
Tlf. 86 10 47 77

»Mester Jakel og trylleflojten«

GULDLOK DUKKETEATER
Aldersgruppe: Fra 2-9 år
Spilletidspunkt: 27. - 31. marts kl.
10 + 15 (undt. tor.)
Yderligere oplysninger:
Billetpriser: kr. 35

»Frøkongen«

GULDLOK DUKKETEATER
Aldersgruppe: Fra 2-7 år
Spilletidspunkt: 10. - 13. april
(undt. tor.) og 24. - 28. april kl. 10
+ 15
Yderligere oplysninger:
Billetpriser: kr. 35

TEATER REFLEKSION

Sintrupvej 11 A
8220 Brabrand
Tlf. 86 24 05 72

»Drengen og træet«

TEATER REFLEKSION
Aldersgruppe: Fra 6 år
Spilletidspunkt: 11. og 12. april
(ring for tidspunkt), 11. april des-
uden kl. 19
Yderligere oplysninger:
Billetpriser: kr. 35 (grupperabat
kr. 30), refusionsberettiget

SVALEGANGEN

Rosenkrantzgade 21
8000 Århus C
Tlf. 86 13 88 66
(tir.-fre. 16-20, lør. 13-16)

»En sommerdag på Bulbjerg«

TEATER 2 PRODUCTION
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 26. - 30. marts
kl. 20

»Stjernehimlen over os«

SVALEGANGEN
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 16. april - 18. maj
kl. 20, lør. kl. 16

»Rhinguldet«

SVALEGANGENS
DUKKETEATER
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 4., 11. og 18. maj
kl. 14

»Obstruction Ultimative«

GRANHØJ DANS
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 24. maj - 1. juniSVALEGANGENS
DUKKETEATERSvalegangen
Rosenkrantzgade 21
8000 Århus C
Tlf. 86 13 88 66

(tir.-fre. 16-20)

»Eventyret om Zar Saltan«

SVALEGANGENS
DUKKETEATER
Aldersgruppe: Fra 6 år
Spilletidspunkt: 30. marts og 13.
april kl. 14

JYLLAND

Jako Bole
Teatret

JAKO-BOLE TEATRET

Danmarksgade 19
9000 Aalborg
Tlf. 98 12 78 33

»Så sig da noget«

JAKA-BOLE TEATRET
Aldersgruppe: Fra 10-14 år
Spilletidspunkt: 13. marts - 11.
april, hverd. kl. 9 + 11 + 14, lør.
23. og 30 marts kl. 14
Yderligere oplysninger:
Billetpriser: kr. 40»The Hidden Land/
Det underste land«VISIBLE FICTIONS THEATRE/
BLÅ HEST
Aldersgruppe: Fra 8 år
Spilletidspunkt: 27. april kl. 14

JOMFRU ANE TEATRET

Jomfru Ane Gade 14
9000 Aalborg
Tlf. 98 13 60 44

»Ibsens kvinder«

JOMFRU ANE TEATRET
Aldersgruppe: Fra 15 år
Spilletidspunkt: 25. - 27. marts
kl. 20

små scener

»Zoo-story«

JOMFRU ANE TEATRET
Aldersgruppe: Fra 15 år
Spilletidspunkt: 9. - 20. april, tir.-
fre. kl. 20, lør. kl. 16

»Ærlige løgne«

JUDITH ROTHENBORG
Aldersgruppe: Fra 15 år
Spilletidspunkt: 18. - 20. april,
(ring for tidspunkt)

»Hallo, Gud - Er du der?«

BENEDIKTE DAHL
Aldersgruppe: Fra 15 år
Spilletidspunkt: 23. - 24. april
kl. 20

»En sommerdag på Bulbjerg«

TEATER 2 PRODUCTION
Aldersgruppe: Fra 15 år
Spilletidspunkt: 25. - 26. april
kl. 20MUSIKTEATRET
VEJLE

MUSIKTEATRET VEJLE

Jacob Gade Scenen
Vedelsgade 25-31
7100 Vejle
Tlf. 75 72 42 77
(Berit Jørgensen)

»Cirkus Mikkeliški«

GRETHE MOGENSENS
FAMILIE-TEATER
Aldersgruppe: Fra 3-9 år
Spilletidspunkt: 5. - 26. marts kl.
10.30 (undt. lør. og søn.)

TEATRET MØLLEN

TEATRET MØLLEN

Møllepladsen 4
6100 Haderslev
Tlf. 74 52 66 79

»La Strada«

TEATRET MØLLEN
Aldersgruppe: Voksne
Spilletidspunkt: 23. marts kl. 20
(premiere) og 13. april kl. 11

»Paradistræet«

KASKADETEATRET
Aldersgruppe: 2-4 årSpilletidspunkt: 30. marts kl. 11
(premiere) og 13. april kl. 11

»Morris«

NØRREGAARDS OG
REICHES TEATER
Aldersgruppe: Fra unge og op
Spilletidspunkt: 10. og 11. april
kl. 20

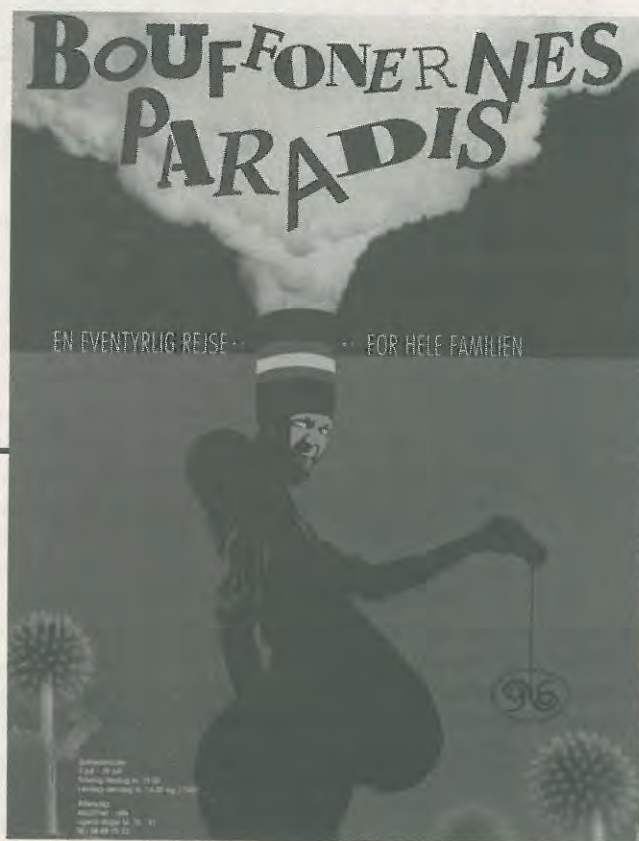
»Sit«

TEATRET
Aldersgruppe: Unge og op
Spilletidspunkt: 25. april kl. 20
(premiere) og 13. april kl. 11

»Himmelsengen«

GRUPPE 38
Aldersgruppe: Fra 6 år
Spilletidspunkt: 27. april kl. 11VENDSYSSEL
EGNSTEATERDronningensgade 12
9800 Hjørring
Tlf. 98 92 47 11

»Sara og Snevide«

VENDSYSSEL EGNSTEATER
Aldersgruppe: Fra 3-8 år
Spilletidspunkt: 29. marts - 12.
april og 24. april - 29. april kl. 9.30
+ 11 (undt. lør. og søn.)BØRNETEATERBY 96
Fælles narrestregerOtte københavnske børneteatre har slået sig sammen om at producere en familieteaterfore-
stilling med flere end 20 medvirkende.For første gang i dansk børneteaters historie arbejder otte børneteatre sammen om at pro-
ducere en stor fælles forestilling. Det sker som et led i Børneteaterby 96-aktiviteterne, og
samarbejdsprojektet, der afløser det tidligere annoncerede »Byens Teater«, hedder »Buoffo-
nernes Paradis«.Buoffoner eksisterede helt tilbage i Middelalderen, hvor de optrådte som klovne og narre
ved de europæiske hoffer. De nutidige børneteater-udgaver har taget inspiration fra bl.a.
Grimms eventyr, Holberg og Biblen, og »Buoffonernes Paradis« får premiere 2. juli. Og det
sker et sted langs den gamle Amagerbane, der genåbner i anledning af kulturbyåret. Billet-
salget er allerede startet via det landsdækkende BILLETnet.Kulturby 96 og Teaterrådet yder støtte til projektet, der har Claus Reiche og Thorkild Lind-
bjerg som instruktører, Bjarne v. H.H. Solberg som scenograf og Jørgen Carlsund som kor-
eograf.Odsherred Teatercenter lægger kursussted til halvanden uges fællessamling i starten af juni,
og derefter over de mere end 20 skuespillere, dansere, sangere og musikere rundt omkring
på de otte københavnske børneteatre, inden buoffonerne bliver sluppet løs 2. juli.De otte teatre er: Anemoneteatret, Comedievognen, Corona Danseteater, Rimfaxe, Uppercut,
Vester 60, Zangenberg og Zeppelin. Mere om projektet i næste nummer af Børneteateravisen.Information og
skemaer til Små
Scener ved
Ann Berit
Sourial på
Teatercentrum

Tidsskrifter

I de mange indkomne tidsskrifter siden sidst finder man bl.a. en reportage om teaterguruen Jerzy Grotowski, der har slået sig ned i Pontedera i Italien, hvor han med unge skuespillere udforsker begrebet »Art as Vehicle«. Artiklen findes såvel i det norske blad **Spillerom** (1/96) som i svenske **entré** (4/95). Nedenfor et hastigt udpluk af artikler fra de nye numre af teater-tidsskrifter.

Teater ET nr. 76: Fokus på København som kulturby, Århus Festuge i retrospektiv, flere artikler om dansk danseteater.
Nr. 77: Dramatiske vingeslag i Europa, herunder østrigske fækaliedramaer og engelsk dramatik - samt kroppen som performancegenstand.

entré nr. 4/95: Svensk teaterliv i lyset af kulturutredningen; Lars Noréns dramatik; det nye amerikanske drama m.m.
Nr. 1/96: Introduktion til Thomas De Quincey; interview med danseren og koreografen Gun Lund.

spillerom nr. 1/96: Om teaterliv i bl.a. Litauen, Moskva, Bangladesh og Nicaragua.

Teatertidningen nr. 5/95: Svensk dramatik i Storbritannien; interview med instruktøren Åsa Kalmér, turbulens på Östgötateatern m.m.
Nr. 1/96: Mere om krisen på Östgötateatern; interview med instruktøren Jasenko Selimovic - og den russiske dramatiker Ludmila Razumovskaja.

Rampelyset nr. 225: Tema-dukke om marionetter og duketeater.

Teaterbladet nr. 187: Om grønlandsk trommedans; Karen Marie Thorsens legat til Søren Iversen og Hans Rønne.
Nr. 188: Nye impulser i dansen; dansk-baltisk teaterteknik-kursus.
Nr. 189: Anmeldelse af Peter Brooks nye bog; interview med den chilenske koreograf Patricio Bunster.

Elsa 1/96: Portræt af det overrumplende Teater Tusan og Mittiprickteatern; om at være teatermusiker; pjäsguide for våren 96.

drama nr. 4/95: Projektarbejde om mobning; forsvar for faget drama.

danstidningen 4/95: Portræt af en moderne ballarina, Marie Lindqvist; og en ældre: Cléo de Mérode.
Nr. 1/96: Dans i Montreal; om idebaseret danse- og kropskunst før og nu.

På forsiden af Peter Brooks fine bog er afbildet en scene fra storværket »Mahabharata«, som hen-satte danskerne i langvarig svime i Gasbeholderen for nogle år siden

NYE BØGER
Ved Carsten Jensen

Gør døren høj

Peter Brook er en begavet (teater)mand, og det er rent ud sagt en fornøjelse at læse »Den åbne dør«, som burde være pligtlæsning for alle, der tumler med planer om at udsætte publikum for teater.

Det er vederkvægende at blive konfronteret med hans åbenhjertige nysgerrighed og arbejdsprincipper - herunder ikke mindst angrebet på kedsomheden - og alle de andre gode betragtninger om, hvorfor teatret på en gang »udgør nuets fortid og fremtid« og »holder sig stift og trygt til sine gamle strukturer og forandrer sig ikke«. Det lyder selvmodsigende, men jo da ikke, når han så lige tilføjer, at »resultatet er, at teatret af så mange årsager er i krise over hele verden. Og det er godt!»

Man har nærmest lyst til at citere hele bogen her og nu - også takket være Jens Münsters læseværdige oversættelse - men det er nok bedre blot at bjæffe: Slå døren op og løb hen og køb den bog. Sjældent har der stået så meget tankevækkende om det at lave teater på så relativt få sider.

»Den åbne dør - tanker om skuespil og teater«. Af Peter Brook og - glimrende - oversat af Jens Münster. 128 sider, kr. 148. DRAMA.

Nye stykker

Poul Larsen har skrevet »Knald eller fald i Valhal«, et skuespil om hackere og computerspil og beregnet til opførelse for børn og unge fra 12 år og op.

Lyrikeren Lone Munksgaard Nielsens debut som dramatiker er to små spil, »Sække og søler« og »Som skoen trykker«, der under fællestittlen »Kapitæler« i absurd form stiller skarpt på den måde, vi indretter vort liv på.

»Knald eller fald i Valhal«. Af Poul Larsen. 80 sider, kr. 98. Forlaget Følfo.

»Kapitæler - to skuespil«. Af Lone Munksgaard Nielsen. 40 sider, kr. 98. Forlaget DRAMA.

Punktnedslag

Jytte Wiingaard er en af Nordens førende teatersemiotikere og har med gode bøger bidraget til indkredsningen af den systematiserede forestillingsanalyse. Hendes nye essay-samling, der former sig som en række punktnedslag i konkrete teaterforestillinger og udviklingstendenser, er efter eget udsagn en videreførsel af bogen »Teaterforestillingen« (DRAMA 1980). Der er ærlig talt ikke tale om en specielt fængslende bog, og emne-udvælgelsen virker en smule sporadisk, og derfor bliver man heller ikke klogere (eller klog nok) på de nye tendenser i dansk teater. Fx. er der ikke et ord om dansk børneteater og - vedr. ny dansk dramatik - samme områdes status som storleverandør af nye tekster.

»Dansk teater efter Artaud - en essaysamling om dansk teater 1975-95«. Af Jytte Wiingaard. 112 sider, kr. 168. DRAMA.

Lærebog for klovne

Det tog Torben Jetsmark 15 år og tre forskellige forlag, inden hans planlagte trilogi om henholdsvis drama, masker og klovneri endelig kunne afsluttes. Sidste del, der er en metodisk lærebog i scenisk klovneri med hovedvægten på de fysiske virkemidler, iblander lidt historie og hjemmegjorte teorier og et væld af erfaringer fra de store klovner i de mange praktiske og rigt illustrerede anvisninger på, hvordan man kan blive en god klovner. Det virker som en lettilgængelig og underholdende brugsbog.

»Din klovner! - krop, klovneri og komik«. Af Torben Jetsmark. 126 sider, kr. 178.

Sæsonen i bogform

Dansk ITI og Teaterunion har atter søgt at systematisere teaterlivet med årbogen 1994-95, der udover registreringen af den forgangne sæsons teaterliv også indeholder mere litterære betragtninger over det generelle teaterliv, dansen og Ods-herred Teatercenter.

Desværre skæmmes bogen noget af, at registerhenvisningerne er forskudt 6 sider, ligesom navne optræder under selve produktionerne, men ikke i registret - og så har den engelske oversættelse af prosastykkerne efter sigende været set bedre. Det kan dog ikke ændre ved den unikke betydning som opslagsværk.

»Teater i Danmark 1994-95«. 190 sider, kr. 200. Eget forlag.

Og på svensk

Det er det Riksteater-tilknyttede tidsskrift og forlag **entré**, der udgiver dokumentationen over det svenske teaterår. »Teaterårsboken 95« bruger 236 sider til en grundig gennemgang af premiere og repriser og gæstespil og fem kritikeres syn på den pågældende sæson.

Og selvom det vel er de færreste danskere, der får snuset umådeholdent til teaterlivet hinsidan, er der simpelthen noget rart ved at bladere i et sådant værk. Tænk hvor bliver der brugt mange gode kræfter på at lave teater.

»Teaterårsboken«. 236 sider. Red. Claes Englund. **entré/Riksteatern**.